Sfântul şi dreptul Melchisedec, regele Salemului

(22 mai)

Acest împărat, străin între oameni, a fost preot al Dumnezeului Celui PreaÎnalt. El a fost socotit fără de mamă şi fără de tată, şi nenumărate de neamuri [fără spiţă de neam] au fost zilele lui, ca să fie el închipuirea vie a lui Hristos, Mântuitorul lumii.

Index

Acatistul dreptului Melchisedec.....3
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului şi dreptului Melchisedec, regele Salemului (22 mai).....13
Cântare de laudă la Sfântul şi dreptul Melchisedec, regele Salemului 13

Proloage - Sfântului ierarh Chiril, arhiepiscopul Alexandriei despre Melchisedec.....15
Părintele Ilie Cleopa - Predică despre Melhisedec, împăratul Salemului ("împăratul păcii") 17
Protos conf. dr. Justinian Carstoiu - Melchisedec în comentariul Sfântului Maxim, mărturisitorul.....22
PS Flavian Ilfoveanul - Predica despre Facere.....27
Ioan- Lucian Radu - Cine a fost misteriosul rege Melchisedec? 40
Să nu mai zici „nu pot", ci „Doamne, bunătate şi învăţătură şi cunoştinţă mă învaţă!".....44
Madeea Axinciuc - Ierusalim. Visul - Melchisedec şi Noul Ierusalim 46
Icoane.....53

Acatistul dreptului Melchisedec

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;

Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condac 1

Nu ne pricepem noi, cei cufundați în valurile multor păcate, a te lăuda pe tine, Sfinte Melchisedec, rege al dreptății, rege al păcii, fără tată, fără mamă, fără spiță de neam, dar voind a ne învrednici și noi, precum Avraam oarecând de binecuvântarea ta, înălțăm lui Dumnezeu din adâncul inimii cântarea: ***Aliluia !***

Icos 1

Ca într-o oglindă te vedem pe tine, Sfinte Melchisedec, strălucind mai înainte de arătarea Soarelui dreptății cu trupul pe pământ și preînchipuindu-L pe Acesta prin purtarea cununii preoțești și împărătești, pentru care te mărim așa:
Bucură-te, rege al păcii;
Bucură-te, preot al Celui Neapropiat;
Bucură-te, icoană a Fiului Tatălui;
Bucură-te, cel din cetatea păcii;
Bucură-te, prefigurare a marelui Arhiereu;
Bucură-te, arătător al preoției veșnice;
Bucură-te, moștenitor al slavei cerești;
Bucură-te, iubitor al vieții pustnicești;
Bucură-te, slujitor al Împăratului păcii;
Bucură-te, bucuria binecuvântării lui Avraam;
Bucură-te, defăimător al păgânătății;
Bucură-te, slujitor al tainelor dreptății;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 2

Din părinte închinător la idoli ai răsărit, dar Părintele ceresc, Răsăritul cel de sus, a luminat cerul inimii tale cu razele înțelepciunii Sale, ca Lui să-I slujești în cântări de: ***Aliluia!***

Icos 2

Tatăl tău cel după trup te îndemna a aduce șapte viței pentru a fi jertfiți idolilor celor deșerți, dar în drum spre această ascultare Părintele ceresc ți-a luminat sufletul ca să cunoști adevărul, pentru care îți cântăm așa:
Bucură-te, că ai contemplat frumusețea soarelui;
Bucură-te, că ai cunoscut luminoasa lui strălucire;
Bucură-te, că prin contemplarea soarelui ai cunoscut pe Soarele dreptății;
Bucură-te, că de privirea stelelor te-ai îndulcit;
Bucură-te, că întunericul neștiinței ți-a fost risipit;
Bucură-te, că luna te însoțea pe calea cugetărilor tale;
Bucură-te, că ai cunoscut pe Ziditorul din frumusețea zidirilor;
Bucură-te, că lumina Înțelepciunii te-a umbrit;
Bucură-te, că te-ai uimit de darurile Ziditorului;
Bucură-te, că ți s-a descoperit deșertăciunea idolilor;
Bucură-te, că pe Cel Nevăzut ai cunoscut din contemplarea celor văzute;
Bucură-te, că te-ai aprins de focul râvnei pentru Adevăr;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 3

De darul înțelepciunii de sus minunându-te și de tainele descoperite ție, ai alergat la părintele tău ca să-și vină în fire și să cânte și el Ziditorului a toate: ***Aliluia!***

Icos 3

Foarte s-a mâniat tatăl tău, văzându-te pe tine, cel de curând luminat, sfătuindu-l a se supune dumnezeiești socotințe și a lepăda deșertăciunea idolilor, iar noi lăudăm buna ta îndrăzneală așa:
Bucură-te, că ai defăimat pe idolii cei fără suflet;
Bucură-te, că nu te-ai supus idoilor celor muți;
Bucură-te, că ai grăit cu înțelepciune împotriva lor;
Bucură-te, că Împăratului Dumnezeu ai socotit a se jertfi;
Bucură-te, că pe El L-ai mărturist Făcător a toată zidirea;
Bucură-te, că ai mărit pe Cel nemuritor și nevăzut;
Bucură-te, că te-ai plecat cu smerenie înaintea Celui neajuns;
Bucură-te, căci cu gândul te-ai închinat Celui necuprins cu mintea;
Bucură-te, că ai răbdat mânia tatălui tău;
Bucură-te, că adevărul ai mărturisit cu tărie;

Bucură-te, că nu te-ai temut de cel întunecat la minte;
Bucură-te, că Domnul te-a mângâiat în pătimirea pentru adevăr;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 4

Iarăși te-ai dus să plinești ascultarea părintelui tău, care te amenința cu moartea, dar în sine cugetai la măreția Părintelui luminilor, căruia toată suflarea Îi cântă: ***Aliluia!***

Icos 4

Tatăl tău cugeta să te aducă pe tine, defăimătorul deșertăciunii idolești, jertfă neînsuflețiților idoli, dar purtarea de grijă a Domnului te-a păzit, pentru care îți cântăm:
Bucură-te, că mâna nevăzută a Domnului te-a păzit de moarte;
Bucură-te, că maica ta foarte s-a tânguit aflând gândul tatălui;
Bucură-te, că sorții au ales a fi jertfit tatăl tău;
Bucură-te, că te-ai înduioșat de plângerea maicii tale;
Bucură-te, că ai plâns amara moarte gătită fratelui tău;
Bucură-te, că nu ai suferit a vedea pe fiii gătiți morții;
Bucură-te, că ai defăimat praznicul păgânesc aducător de moarte;
Bucură-te, că nu ai suferit cruzimea urâtorilor de adevăr;
Bucură-te, că toată nădejdea ți-ai pus-o în Adevăratul Dumnezeu;
Bucură-te, că te-ai lepădat de toată rătăcirea celor rău credincioși;
Bucură-te, că inima ta suspina după Cel mai presus de toate;
Bucură-te, că Lui ai voit a sluji cu tot sufletul tău;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 5

Nesuferind a vedea diavolească sărbătoare pătată de sânge nevinovat, ai ales drumul pribegiei, fiind călăuzit nevăzut de Împăratul îngerilor, căruia și noi Îi strigăm: ***Aliluia!***

Icos 5

Mâna Domnului te-a povățuit nevăzut ca într-un pământ al făgăduinței în muntele Taborului, ca să te îndulcești de mila Celui slăvit în cer și pe pământ, care ne luminează și pe noi a te lăuda așa:
Bucură-te, că darul lui Dumnezeu te-a povățuit spre cele bune;
Bucură-te, că ai părăsit deșertăciunea vieții printre păgâni;
Bucură-te, că ai căutat cu tot sufletul slava Domnului;
Bucură-te, că te-ai lepădat de toate obiceiurile păgânilor;
Bucură-te, că muntele Taborului te-a primit cu bucurie;

Bucură-te, că ai sfințit cărările lui cu rugăciunea;
Bucură-te, că desimea codrului te-a ascuns;
Bucură-te, că ai primit înstrăinarea de ai tăi pentru Adevăr;
Bucură-te, că mila Domnului te-a acoperit pe tine;
Bucură-te, că ai luat jugul cel bun al ascultării;
Bucură-te, că ai cules cu bucurie roadele credinței;
Bucură-te, că Domnului ai înălțat pururea rugăciuni;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 6
Plecând genunchii tăi cu smerenie, ți-ai plecat și genunchii inimii și te-ai rugat Domnului și ai cerut lucrarea dreptății pentru păgâni, cântând: ***Aliluia!***

Icos 6
Mânat fiind de o dreaptă mânie față de cei care nu voiau a cunoaște căile Domnului, ai cerut pierzarea celor adunați la diavolescul praznic pentru junghierea fratelui tău, iar Domnul te-a ascultat și pentru această minune te lăudăm așa:
Bucură-te, că nu ai suferit nelegiuita faptă pusă la cale;
Bucură-te, că ai voit a se pune capăt răutății;
Bucură-te, că pentru ruga ta Domnul și-a arătat dreptatea;
Bucură-te, că locul cel jertfit idolilor a fost înghițit de pământ;
Bucură-te, că te-ai minunat de puterea Domnului;
Bucură-te, că dreapta ta rugăciune o a plinit;
Bucură-te, că și mai mult te-ai întărit în frica Domnului;
Bucură-te, că spaimă te-a cuprins pentru jalnica priveliște;
Bucură-te, că iarăși spre muntele Taborului te-ai suit;
Bucură-te, că toată viața ta ai jertfit-o Domnului;
Bucură-te, că te-ai arătat făclie a rugăciunii în pustie;
Bucură-te, că tămâia rugăciunii tale se înalța la Tronul ceresc;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 7
Șapte ani ai petrecut în desimea codrului din muntele Taborului, înălțând Domnului rugăciuni fierbinți spre bucuria îngerilor care cântau: ***Aliluia!***

Icos 7
Codrul te hrănea pe tine cu mugurii copacilor și cu miere sălbatică, iar roua de sus îți adăpa setea, cugetând pururea la cele cerești, pentru care te mărim așa:
Bucură-te, că nu ai gustat roadele neascultării;
Bucură-te, că te-ai hrănit cu mugurii copacilor;

Bucură-te, că te-ai îndulcit cu miere sălbatică;
Bucură-te, că mai mult te-ai bucurat de mierea rugăciunii;
Bucură-te, că ai ales înstrăinarea pentru Dumnezeu;
Bucură-te, că cerul ți-a slujit ca acoperiș;
Bucură-te, că ai înfruntat toate vitregiile naturii;
Bucură-te, că ai păzit nestinsă făclia credinței;
Bucură-te, că ți-ai ales drept casă pustia;
Bucură-te, că Domnul a binecuvântat râvna ta;
Bucură-te, că ai mers pe calea credinței cu nădejde;
Bucură-te, că ți-ai ales codrul ca prieten;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 8

După șapte ani de petrecere a ta în muntele Taborului, Domnul a grăit către Avraam, poruncindu-i să te caute în munte pe tine, omule al lui Dumnezeu, a Celui căruia toată suflarea Îi cântă: ***Aliluia!***

Icos 8

După a treia chemare a lui Avraam, ai ieșit din desimea codrului, Sfinte Melchisedec, dar foarte s-a înspăimântat dreptul, arătând tu ca un om sălbăticit, dar noi lăudăm jertfa ta pentru Cel Neapropiat, cântându-ți:
Bucură-te, că Domnul i-a poruncit lui Avraam să te cerceteze;
Bucură-te, că acesta a venit la tine în munte;
Bucură-te, că la a treia chemare te-ai descoperit;
Bucură-te, că foarte s-a înfricoșat Avraam de a ta înfățișare;
Bucură-te, căci cu blândețe l-ai liniștit pe el;
Bucură-te, că ai pribegit în munte pentru Cel slăvit;
Bucură-te, că purtarea de grijă a Domnului te-a mângâiat;
Bucură-te, că ești rugător pentru cei iubitori de liniștire;
Bucură-te, ajutător grabnic al celor străini;
Bucură-te, podoabă a muntelui Tabor;
Bucură-te, cunoscător al tainelor rugăciunii;
Bucură-te, cel luminat de darul Duhului Sfânt;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 9

Avraam s-a grăbit să plinească porunca Domnului, purtând grijă de tine ca de o credincioasă slugă a Celui Preaînalt, căruia Îi cântai în taină: ***Aliluia!***

Icos 9

După porunca Domnului, Avraam a ras capul tău, ți-a tăiat unghiile, te-a îmbrăcat și te-a încălțat, supunându-te tu cu totul voii dumnezeiești, pentru care te lăudăm așa:
Bucură-te, că părul ți-a fost tăiat de Avraam;
Bucură-te, că tu mai înainte tăiasei toate grijile lumești;
Bucură-te, că și unghiile ți-au fost tăiate;
Bucură-te, că tu ai tăiat toate cursele celui rău;
Bucură-te, slujitor și stăpân al pustiei muntelui Tabor;
Bucură-te, că ai primit hainele în numele lui Hristos;
Bucură-te, că ai primit cu bucurie a fi încălțat;
Bucură-te, că picioarele tale au mers în căile dreptății;
Bucură-te, că ai fost gătit ca să te arăți oamenilor;
Bucură-te, că ai ales sărăcia cea de bună voie;
Bucură-te, că te-ai îmbogățit în mila Domnului;
Bucură-te, că te-ai arătat vas ales al înțelepciunii;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 10
După trei zile ai coborât din munte, ca să-l binecuvântezi pe Avraam după voia Domnului, căruia noi Îi cântăm cu bucurie: ***Aliluia!***

Icos 10
Unsu-l-ai pe Avraam cu untdelemn din corn și l-ai binecuvântat ca să fie tată al multor neamuri, iar după puține zile glas din cer a învățat pe Avraam că tu ești preot în veac, fără tată, fără mamă și fără spiță de neam, pentru care te lăudăm așa:
Bucură-te, izvor de binecuvântări cerești;
Bucură-te, că Domnul te-a arătat preot în veac;
Bucură-te, că s-a veselit Avraam de binecuvântarea ta;
Bucură-te, că ai prețuit mai mult asprimea pustiei;
Bucură-te, că te-ai despărțit de mângâierea părinților;
Bucură-te, că ai preînchipuit pe Fiul lui Dumnezeu;
Bucură-te, că ești preoților mijlocitor către Arhiereul cel Mare;
Bucură-te, că ai defăimat a rudelor împărtășire;
Bucură-te, că te-ai lepădat de a prietenilor însoțire;
Bucură-te, că ai cinstit pe Dumnezeu mai presus de oameni;
Bucură-te, că ai primit de la Domnul dar ca un preot;
Bucură-te, că ești nouă scară către Împăratul cerurilor;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 11

Când Avraam s-a întors de la tăierea lui Hodorlaomer, pâine și vin ai adus lui și slugilor sale, mai înainte închipuind cina cea de taină rânduită de Domnul Hristos spre bucuria celor ce-I cântă: ***Aliluia!***

Icos 11

Voind Sfântul Chiril al Alexandriei a îndrepta pe avva Daniil care credea că ești fiu al lui Dumnezeu, i-a cerut lui să se roage pentru descoperirea adevărului, pentru care noi cântăm cu bucurie așa:

Bucură-te, că Domnul a statornicit adevărul despre tine;
Bucură-te, că avva Daniil a văzut toți patriarhii până la tine;
Bucură-te, că îngerul te-a arătat avvei lămurit pe tine;
Bucură-te, că a cunoscut bătrânul că nu ești fiul lui Dumnezeu;
Bucură-te, că el s-a încredințat că ești om;
Bucură-te, că noi te mărturisim preot al Stăpânului;
Bucură-te, că ai primit zeciuială de la Avraam;
Bucură-te, că ești pururea rugător pentru lume;
Bucură-te, că ești ajutător preoților cucernici;
Bucură-te, că ai strălucit cu daruri înalte de la Domnul;
Bucură-te, că ai deschis multora calea pustiei;
Bucură-te, că ai slujit Domnului cu fierbinte dragoste;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 12

Străin împărat și preot al Dumnezeului Cel Preaînalt, tu ești, Sfinte Melchisedec, cel ce te-ai arătat nouă icoană a urmării desăvârșite a lui Hristos, căruia glasurile îngerești Îi cântă neîncetat: ***Aliluia!***

Icos 12

Ca unul care ai împărățit peste patimi și te-ai arătat vrednic preot al Arhiereului celui mare, binecuvântează-ne și pe noi cu darul pocăinței și ne mijlocește iertare la judecata Stăpânului, ca să-ți cântăm unele ca acestea:

Bucură-te, că ai fost sfințit ca preot al Celui Preaînalt;
Bucură-te, vistierie a darurilor Stăpânului;
Bucură-te, că ai cunoscut pe Adevăratul Dumnezeu din voia ta;
Bucură-te, că El te-a arătat vistierie a darurilor cerești;
Bucură-te, că ne ești și nouă mijlocitor grabnic către Hristos;
Bucură-te, că ne ești nădejde tare la judecata Fiului;
Bucură-te, că ai păzit cu osârdie porunca Tatălui;
Bucură-te, că ai primit cu îmbelșugare darurile Duhului;
Bucură-te, că ai fost preînchipuire vie a marelui Arhiereu;

Bucură-te, că aprinzi în suflete focul râvnei pentru cele cereşti;
Bucură-te, că ai defăimat toate pentru dragostea lui Dumnezeu;
Bucură-te, că eşti nouă apărător la judecata Fiului;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 13 (de 3 ori)
O, Sfinte şi drepte Melchisedec, cel ce eşti preot în veac după cuvântul Domnului, roagă-L pe Arhiereul cel mare să ne binecuvânteze şi pe noi, ca să aducem rod însutit de pocăinţă spre bucuria cetelor îngereşti, care cântă neîncetat: ***Aliluia!***

Apoi se spune iarăşi:

Icos 1
Ca într-o oglindă te vedem pe tine, Sfinte Melchisedec, strălucind mai înainte de arătarea Soarelui dreptăţii cu trupul pe pământ şi preînchipuindu-L pe Acesta prin purtarea cununii preoţeşti şi împărăteşti, pentru care te mărim aşa:
Bucură-te, rege al păcii;
Bucură-te, preot al Celui Neapropiat;
Bucură-te, icoană a Fiului Tatălui;
Bucură-te, cel din cetatea păcii;
Bucură-te, prefigurare a marelui Arhiereu;
Bucură-te, arătător al preoţiei veşnice;
Bucură-te, moştenitor al slavei cereşti;
Bucură-te, iubitor al vieţii pustniceşti;
Bucură-te, slujitor al Împăratului păcii;
Bucură-te, bucuria binecuvântării lui Avraam;
Bucură-te, defăimător al păgânătăţii;
Bucură-te, slujitor al tainelor dreptăţii;
Bucură-te, Sfinte Melchisedec, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt!

Condac 1
Nu ne pricepem noi, cei cufundaţi în valurile multor păcate, a te lăuda pe tine, Sfinte Melchisedec, rege al dreptăţii, rege al păcii, fără tată, fără mamă, fără spiţă de neam, dar voind a ne învrednici şi noi, precum Avraam oarecând de binecuvântarea ta, înălţăm lui Dumnezeu din adâncul inimii cântarea: ***Aliluia !***

Sursa:
https://multumesc.mobi/2014/12/14/acatistul-dreptului-melchisedec/

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului şi dreptului Melchisedec, regele Salemului (22 mai)

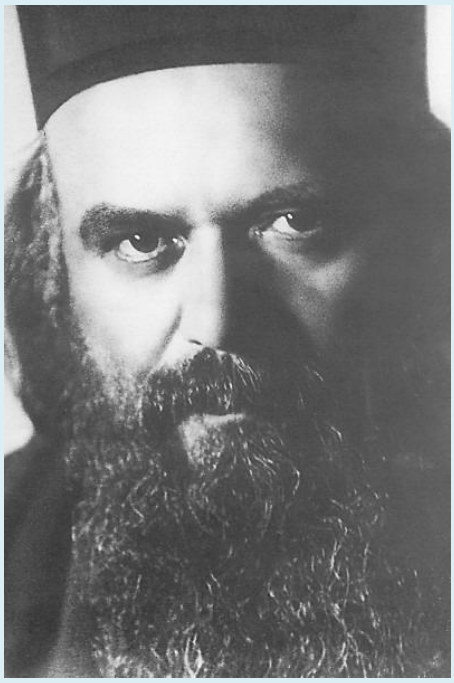

Acest mare Melchisedec a fost contemporanul strămoşului nostru Avraam. După cuvintele Sfântului apostol Pavel, el a fost rege, preot şi pre închipuire a Domnului nostru Iisus Hristos.

Cântare de laudă la Sfântul şi dreptul Melchisedec, regele Salemului

Lui Melchisedec, regele Salemului,
Care îi este neamul?
El rege şi preot a fost
Al Celui Preaînalt.

El mai mare decât Avraam a fost;
El a fost şi rămâne o taină.
El pe Avraam a binecuvântat;
Lui Melchisedec, Avraam
i-a dat zecimală din toate.

El a fost rege şi preot în timp,
A Domnului Hristos înainte închipuire.

El pacea şi dreptatea a propovăduit;
El a fost şi rămâne o taină.

Neamul lui şi sfârşitul lui
Nimeni le ştie,
Nimeni nu ştie lungimea
zilelor lui pe pământ.

Dar ştiut este că el pe pământ a trăit
Pildă de urmat oamenilor.

Rege, sfânt şi drept
Acesta a fost Melchisedec:
Proroc şi tip al lui Hristos.

Proroc a fost, fără cuvinte,
Ci cu pilda vieţii lui pe pământ.

Proroc a fost, fără cuvinte,
Proroc - întru dreptate şi milă.

Proloage - Sfântului ierarh Chiril, arhiepiscopul Alexandriei despre Melchisedec

Părintele Daniil ne spune în Pateric, cum că în părţile cele mai de jos ale Egiptului era un bătrân cuvios, adică cu petrecerea sfânt, dar prost şi greoi la minte. Pentru aceea, din prostimea lui, socotea şi zicea că Melchisedec este fiul lui Dumnezeu. Aceasta au vestit-o unii Sfântului Chiril, care chemând la sine pe bărbatul acela şi înştiinţându-se că face semne şi minuni şi orice va cere de la Dumnezeu îi arată lui, a uneltit o înţelepciune ca aceasta.

El a zis cu blândeţe către bătrân: ***"Părinte, un gând îmi zice mie că Melchisedec este fiul lui Dumnezeu şi alt gând iarăşi îmi zice, că nu este fiul lui Dumnezeu, ci este om şi arhiereu al lui Dumnezeu; deci, pentru aceasta am îndoială. Pentru aceea te-am chemat, să-ţi spun că să te rogi lui Dumnezeu, să-ţi descopere adevărul, ca să mi-l arăţi şi mie".***

Bătrânul, auzind aceasta şi bizuindu-se pe înţelegerea sa, a răspuns cu blândeţe dar şi cu îndrăzneală: "Lasă-mă, stăpâne, ca pentru aceasta să mă rog lui Dumnezeu trei zile, şi orice-mi va descoperi, voi arăta-o şi marii tale sfinţenii".

Deci, bătrânul, ducându-se în chilia lui, s-a închis trei zile şi a rugat cu căldură pe Dumnezeu să-i arate ce a fost Melchisedec.

Descoperindu-se adevărul de la Dumnezeu, s-a întors la Sfântul Chiril şi i-a zis: "Stăpâne, Melchisedec este om, iar nu fiul lui Dumnezeu".

Iar sfântul i-a zis: "***Şi de unde ştii, părinte?"***

Bătrânul i-a răspuns: "Dumnezeu mi-a arătat pe toţi patriarhii, unul după altul, de la Adam până la Melchisedec. Pe toţi aceia i-am văzut trecând pe dinaintea mea şi când a venit să treacă Melchisedec, mi-a zis îngerul Domnului: "Iată, acesta este Melchisedec!" Deci, m-am încredinţat cu adevărat, stăpâne, că desăvârşit este aşa".

Atunci, Sfântul Chiril, mulţumind lui Dumnezeu, s-a bucurat foarte mult că a izbăvit pe acel bătrân din rătăcire şi l-a eliberat cu pace. Deci, bătrânul, ducându-se, a mărturisit tuturor că Melchisedec este om, iar nu Fiul lui Dumnezeu. Cu o înţelepciune ca aceasta şi cu astfel de meşteşug duhovnicesc al sfântului, s-a povăţuit bătrânul cel prost la cunoştinţa adevărului.

(extras din: Viaţa Sfântului ierarh Chiril, arhiepiscopul Alexandriei (9 iunie))

Părintele Ilie Cleopa - Predică despre Melhisedec, împăratul Salemului ("împăratul păcii")

Sfântul şi marele ierarh Atanasie cel mare, patriarhul Alexandriei şi marele stâlp al Bisericii lui Hristos, adevereşte istoria sfântă despre Melhisedec, împăratul Salemului, în acest chip:

Acest împărat, străin între oameni, a fost preot al Dumnezeului Celui Prea Înalt. El a fost socotit fără de mamă şi fără de tată, şi nenumărate de neamuri [fără spiţă de neam] au fost zilele lui, ca să fie el închipuirea vie a lui Hristos, Mântuitorul lumii.

Şi iată ce spune marele ierarh Atanasie despre el: Mai înainte de a veni şi de a se sălăşlui dumnezeiescul Avraam, după porunca dumnezeiască, în părţile chananeilor, trăia în hotarele Palestinei o împărătească, anume Salem, de acelaşi nume cu cetatea Salemului în care împărăţea ea. Această împărătească a născut pe Salad, iar Salad a născut pe Melhi. Şi Melhi a luat de femeie pe Salem, asemenea la nume cu numita împărătească (Ierusalimul de azi a moştenit mai pe urmă numele cetăţii Salem, care s-a scufundat), bunica lui, şi cu acea femeie a născut doi fii: pe unul Melhi şi pe celălalt Melhisedec. Deci, era Melhi tatăl acestor doi fraţi, închinător la idoli şi desfrânat.

Şi venind sorocul la care se aducea jertfă idolilor cu mare pompă în faţa întregului popor, a poruncit împăratul Melhi fiului său Melhisedec, zicând: „Să iei împreună

cu tine slugile noastre şi, mergând la cireada vitelor, să-mi aduci şapte viţei ca să-i jertfesc dumnezeilor mei!”.

Deci, mergând Melhisedec la cireada vitelor şi ridicându-şi pe drum ochii spre cer - după o dumnezeiască insuflare - privea cu luare aminte frumuseţea soarelui şi luminoasa lui strălucire. Şi a început a zice pentru sine: „Cu adevărat, Cel ce a făcut aceste zidiri şi le-a înfrumuseţat, şi le ţine pe ele întru bună rânduială, Acela este adevăratul Dumnezeu Atotputernic şi Domnul a toate, nestricat, nevăzut, nemuritor, şi numai Acestuia se cuvine a I se aduce jertfe, iar nu idolilor celor muţi şi surzi şi fără de suflet. Deci, mă voi întoarce la tatăl meu să-i spun despre această dumnezeiască gândire şi poate mă va asculta şi-şi va veni întru simţire, părăsind amăgirea deşartă ce-l stăpâneşte.

Şi întorcându-se Melhisedec la tatăl său fără să aducă nimic, i-a spus despre Acela Care este cauza tuturor şi de ce s-a întors fără viţei. Şi a zis dreptul acesta, de Dumnezeu luminat şi înţelepţit: „Eu am socotit, o, tată, cum că nu este cu dreptate ca noi, oameni cuvântători şi cu minte, să jertfim viţei idolilor celor muţi şi surzi şi fără de simţire. Ci Celui Singur cu adevărat Dumnezeu, Care a făcut cerul şi pământul, cu toate din ele”.

Auzind acestea acel fără de Dumnezeu tată, de la fiul său cel de Dumnezeu luminat, s-a tulburat foarte şi, îmboldit fiind de dobitocească şi drăcească mânie, a zis cu mare iuţime: „Mergi de împlineşte îndată porunca ce ţi-am dat, iar de nu vei asculta degrabă, te voi ucide!”.

Deci, ducându-se Melhisedec a doua oară la cireada vitelor ca să aducă cei şapte viţei pentru a-i jertfi păgânul împărat, a intrat împăratul Melhi la Salem, soţia sa, zicând: „Eu, o, femeie, am hotărât să jertfesc la dumnezeii mei pe unul din cei doi fii ai noştri, la viitorul praznic”.

Acestea auzind împărăteasa şi cunoscând, ca o mamă iubitoare de fii, că împăratul vrea să-l omoare pe Melhisedec, pentru că a călcat porunca lui, a început a plânge cu amar şi a se tângui din greu, fiindcă ea îl iubea foarte mult pe Melhisedec.

Iar împăratul iubea mai mult pe Melhi, fiindcă îi purta numele. Văzând împăratul întristarea şi plângerea cea mare şi multa tânguire a împărătesei, a zis: „Lasă, pune sorţi între noi şi pe cine va cădea sorţul, acela va da pe fiul său”.

Şi împăratul a luat de partea lui pe Melhi, care purta numele lui, iar împărăteasa a luat pe Melhisedec de partea sa. Şi după dumnezeiasca rânduială, a căzut sorţul pe

Melhi şi, cu toate că împăratul s-a mâhnit foarte tare, dar pentru cuvântul dat, l-a gătit pe Melhi pentru jertfă.

După această tocmeală făcută între ei, a sosit şi Melhisedec cu cei şapte viţei de la cireada vitelor. Şi întristându-se foarte tare de cele ce se puseseră la cale şi văzând pe mama sa plângând cu amar, a plans şi el mult şi s-a tânguit pentru moartea fratelui său Melhi, cea atât de amară.

Şi urmând pilda acestui păgân împărat, mulţi taţi şi mame au gătit pe fiii lor, adunându-se spre jertfă ca la cinci sute de suflete, iar oi şi boi şi alte dobitoace, mare mulţime.

Deci, sosind ziua păgânescului praznic şi toţi cei din cetate şi de prin satele dimprejur intrând în capiştea idolească, fericitul şi de Dumnezeu luminatul Melhisedec, neputând suferi nebunia tatălui şi a mamei sale şi a întregului popor, în acea zi a diavoleştilor lor praznice, fugar de bună voie s-a făcut de la casa părintească. Şi suindu-se în Muntele Taborului, a intrat în desimea codrului care era pe atunci acolo şi în acea singurătate, plecându-şi genunchii, s-a rugat lui Dumnezeu cu mare căldură a inimii, zicând: „Doamne, Dumnezeul meu, Cela ce ai făcut cerul şi pământul, marea şi toate care sunt într-însele, cele văzute şi cele nevăzute, auzi-mă pe mine, nevrednicul robul Tău, şi pe câţi s-au adunat la junghierea fratelui meu Melhi în vremea acestui diavolesc praznic, pe toţi, de la mic şi până la mare, scufundă-i şi îi pierde de pe faţa pământului. Facă-se iad locul acela, ca să-i înghită pe toţi acei nebuni şi păgâni oameni”.

Şi - o, prea sfântă minune! - îndată s-a împlinit cuvântul dreptului Melhisedec. Căci pământul s-a căscat şi fără de veste i-a înghiţit pe toţi. Şi n-a mai rămas nici capiştea idolească, nici oameni, nici dobitoace, nici zidiri, nici copaci - nimic din acea blestemată cetate.

Apoi, după puţine zile, pogorându-se din munte dreptul Melhisedec şi văzând locul acela al cetăţii scufundat cu totul în adâncurile pământului, umplându-se de frica lui Dumnezeu, s-a suit iarăşi la Muntele Taborului şi a vieţuit în desimea codrului şapte ani întregi, hrănindu-se numai cu mugurii copacilor, cu ierburi şi cu miere sălbatică, după cum mai în urmă s-a hrănit dumnezeiescul Înainte-Mergător Ioan Botezătorul.

Astfel, el a fost cel dintâi pustnic, mai înainte de Ilie Tesviteanul şi de Ioan Botezătorul.

Şi fiind el gol de la cap până la mijloc, spatele lui s-a făcut precum coaja de broască ţestoasă.

Apoi, după cei şapte ani, a venit glas de la Dumnezeu către dumnezeiescul patriarh Avraam, zicând: „Avraame, Avraame!”, iar el a zis: „Iată, eu, Doamne!”. „Pune şaua pe asinul tău şi, luând cu tine îmbrăcăminte nouă şi încălţăminte nouă, suie-te în Muntele Taborului degrabă şi acolo strigă de trei ori în desimea codrului, cu glas mare, zicând: «Omule al lui Dumnezeu Celui Prea Înalt!». Şi după a treia strigare, va ieşi din desimea codrului un mare pustnic. Iar tu, văzând pe acest om, nu te spăimânta nicidecum de el, ci rade-l pe cap, taie-i unghiile, îmbracă-l şi încalţă-l, şi cere-i binecuvântarea!”.

Deci, suindu-se dumnezeiescul Avraam în Muntele Taborului şi făcând după a Domnului poruncă, a strigat de trei ori în desimea codrului, cu glas mare.

Şi iată, îndată a ieşit Sfântul Melhisedec, pe jumătate gol şi cu păr lung acoperit. Şi văzându-l dumnezeiescul Avraam, fără de veste, foarte s-a înfricoşat şi s-a spăimântat.

Iar el i-a zis: „Nu te înfricoşa, omule, ci spune-mi cine eşti şi pentru ce ai venit în această pustietate!”.

Iar dumnezeiescul Avraam i-a răspuns: „Domnul m-a trimis ca să te rad pe cap, să-ţi tai unghiile, să te îmbrac şi să te încalţ ca pe o credincioasă slugă a Sa”.

Atunci Melhisedec a zis: „Fă după cum ţi-a poruncit ţie Domnul!”.

Şi dumnezeiescul Avraam a făcut toate câte i s-au poruncit de Domnul.

Iar Sfântul Melhisedec, coborându-se după trei zile din Muntele Taborului şi luând un corn cu untdelemn şi pecetluindu-l cu graiul lui Dumnezeu, a blagoslovit pe Avraam, zicând: „Binecuvântat eşti lui Dumnezeu Celui Prea Înalt. Şi de acum numele tău va fi pe deplin săvârşit”.

Iar după câteva zile a venit glas din cer către dumnezeiescul Avraam, zicând: „Pentru că nimeni n-a rămas din neamul lui Melhisedec, el se va numi fără tată, fără mamă şi nenumărat de neamuri, nici început zilelor având, nici sfârşit. Şi rămâne în veac închipuit ca Fiul lui Dumnezeu”.

Deci, pentru că singur acest Melhisedec dintre atâtea neamuri a cunoscut pe Dumnezeu şi din îndemnarea Lui a mărturisit pe adevăratul Dumnezeu al tuturor şi pe Făcătorul zidirilor celor văzute şi nevăzute, şi pentru dragostea lui Dumnezeu a părăsit dezmierdarea şi odihna rudeniilor, a prietenilor, precum şi luminata mărire a împărăţiei sale, şi a cinstit mai presus de toate pe Dumnezeu, alegând aspra vieţuire a pustiului în locul desfătării celei stricăcioase a lumii, s-a învrednicit de la Dumnezeu a se hirotoni în chip nevăzut preot al Dumnezeului Celui Prea Înalt, ca să lucreze mai înaintea darului cele ale darului şi să ungă împăraţi şi preoţi, şi să binecuvânteze sfinţind, şi să ofere dumnezeiescului Avraam şi celor împreună cu dânsul - că erau 318 slugi de casă ale lui - pâine şi vin când acesta se întorcea de la tăierea lui Kedarlaomer (Facerea 14, 17-18), şi să închipuiască în sine mai înainte pe Domnul Care avea să Se nască din Prea Sfânta Fecioară Maria, şi după aceasta să rămână "preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec".

Deci, s-a socotit fără de tată şi fără de mamă, şi nenumărat de neamuri, şi preot dumnezeiesc al Celui Prea Înalt, fiindcă nimeni nu ştia pe tatăl şi pe mama lui, nici pe celelalte rudenii care s-au scufundat atunci şi i-a înghiţit pământul. Şi a fost în chip nevăzut hirotonit de Dumnezeu pentru multa lui dragoste faţă de Dumnezeul cel adevărat.

Acesta a binecuvântat pe Avraam cu pâine şi vin, când Avraam se întorcea de la Kedarlaomer, şi a închipuit cu mii de ani înainte preoţia lui Hristos cea din Legea Darului.

(Cine vrea să ştie mai pe larg această sfântă istorie, să citească în prologul cu slova veche, luna mai, în 22 de zile, ediţia din 1855 de la Sfânta Mănăstire Neamţ.)

(Extras din cartea: Predici la Duminicile de peste an, inedite ale părintelui Cleopa Ilie, Colecţia omul creştin; Editura Scara Bucureşti, 2002)

Protos conf. dr. Justinian Carstoiu - Melchisedec în comentariul Sfântului Maxim, mărturisitorul

Sfântul Maxim, mărturisitorul

În Ambigua, Sfântul Maxim mărturisitorul, aduce aminte de Melchisedec, această apariţie enigmatică din Vechiul Testament. Aici el tratează genealogia acestui personaj, făcând o paralelă între textul de la Facerea, în care Melchisedec apare brusc în relatarea lui Moise şi Epistola apostolului Pavel.

Melchisedec acesta, care înseamnă "rege al dreptăţii" şi care era rege al Salemului şi era şi rege al păcii, despre el nu se spune nimic, nici că ar fi avut părinţi - nu se spune nimic despre părinţii lui - şi nu se spune nimic nici despre sfârşitul zilelor lui.

Şi Sfântul apostol Pavel în Epistola către Evrei, vorbind despre acest Melchisedec, spune că a fost fără tată şi fără mamă, fără spiţă de neam şi mai spune că acest Melchisedec fără tată, fără mamă şi fără spiţă de neam, era mai mare decât preoţii evreilor (Evrei 7, 3).

Sfântul Maxim mărturisitorul având în vedere cele spuse de Sfântul apostol Pavel în Epistola către Evrei, spune că într-adevăr, Melchisedec nu a avut tată şi mamă, dar nu în înţelesul că nu s-a născut din nişte părinţi pământeşti, ci în înţelesul că a fost aşa de ridicat peste nivelul părinţilor lui, încât nu mai avea nici o legătură cu părinţii lui, ci toată legătura lui era cu Dumnezeu. Şi s-ar putea spune despre el că era împreună cu Dumnezeu fără de început, prin măreţia vieţii lui. Şi mai departe spune că acest Melchisedec n-a avut sfârşit al zilelor nu în înţelesul că nu a murit şi el la vremea lui, ci în înţelesul că aşa era de lipit de Dumnezeu încât se poate spune despre el că era veşnic ca Dumnezeu. Bineînţeles, acestea sunt lucruri de excepţie, noi nu ne putem gândi la aşa ceva, dar ne putem gândi la faptul că omul unit cu Dumnezeu trăieşte din Dumnezeu şi că Dumnezeu Se revarsă în om. În felul acesta se înţelege îndumnezeirea omului despre care vorbesc unii dintre părinţii cei duhovniceşti.

În ceea ce priveşte înţelesul duhovnicesc al lui Melchisedec, Sfântul Maxim ne spune: Aceasta, socotesc, cunoscând-o şi pătimind-o marele şi minunatul Melchisedec, despre care povesteşte cuvântul dumnezeiesc în Scripturi acele mari şi minunate lucruri, s-a învrednicit să devină mai presus de timp şi de fire şi să se asemene cu Fiul lui Dumnezeu, făcându-se adică, prin deprindere, după har, pe cât e cu putinţă, aşa precum credem că e însuşi Dătătorul harului după fiinţă. Căci ceea ce se spune despre el că era "fără tată, fără mamă şi fără neam" (Evrei 7, 3), socotesc că nu înseamnă altceva decât lepădarea deplină a trăsăturilor naturale, produsă în el de harul suprem din pricina virtuţii. Iar cuvintele: "n-avea nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii" mărturisesc cunoştinţa care circumscrie timpul şi veacul, şi contemplaţia ce depăşeşte existenţa a toată fiinţa materială şi nematerială. Apoi: "făcut fiind asemenea Fiului luiDumnezeu el rămâne preot pururea" poate arăta că el e în stare să-şi păzească până la sfârşit ochiul mintal deschis, prin deprinderea neschimbată a virtuţii atotasemănătoare lui Dumnezeu, a privirii dumnezeieşti spre Dumnezeu.

Căci virtutea obişnuieşte să lupte cu firea, iar contemplaţia cea adevărată, cu timpul şi cu veacul. Pentru că cea dintâi vrea să rămână nerobită şi nestăpânită de celelalte câte se socotesc că sunt după Dumnezeu, că una ce numai pe Dumnezeu îl ştie născător iar cea de a doua, necircumscrisă, nezăbovind în nici una din cele ce au început şi sfârşit, ca una ce dă chip în sine lui Dumnezeu care hotărniceşte tot începutul şi sfârşitul şi atrage la Sine într-un extaz negrăit toată înţelegerea celor ce înţeleg - în acestea se arată asemănarea dumnezeiască, adică în cunoştinţă şi virtute.

Şi prin aceasta e păzită în cei vrednici iubirea neclintită de Dumnezeu singur. Iar prin aceasta li se dă în chip demn de Dumnezeu vrednicia înfierii care le dăruieşte puterea de a interveni necontenit la Dumnezeu şi de a sta în faţa Lui, procurând celui ce intervine asemănarea dumnezeiască chiar cu scopul obţinerii îndurării Lui.

De aceea, pe drept cuvânt socotesc că nu prin timp şi fire, sub care petrecea natural marele Melchisedec, dar pe care, prin viaţă şi raţiune le depăşise şi părăsise cu totul, trebuie să se spună: "Cuvântul lui Dumnezeu l-a îndreptat pe el", ci din acelea şi prin acelea prin care el s-a prefăcut cu voinţă, adică din virtute şi cunoştinţă. Căci nu e drept că - celor a căror voinţă a combătut vitejeste prin virtuţi legea greu de învins a firii şi a căror mişcare a minţii a zburat prin cunoştinţă în chip neprihănit mai presus de timp şi veac - să se atribuie ca trăsătură însuşirea celor părăsite, ci mai degrabă măreţia celor primite, singurele din care şi în care sunt şi se cunosc. Fiindcă şi noi, privind în chip natural la cele văzute, cunoaştem şi numim corpurile din culori, de pildă aerul luminat, lumina, orice materie aprinsă de foc, foc, şi corpul înălbit, alb, şi câte altele de felul acesta.

Deci, dacă dumnezeiescul Melchisedec a preferat prin voinţă virtutea, firii şi tuturor celor ce ţin de ea, alegând prea frumos vrednicia noastră, şi a depăşit întreg timpul şi veacul prin cunoştinţă, lăsând cu o înţelegere superioară prin contemplaţie în urma sa toate câte sunt după Dumnezeu, nezăbovind în nici unul din lucrurile în care se observă sfârşitul; dacă s-a născut în Duh între fiinţele dumnezeieşti şi fără de început şi nemuritoare ale lui Dumnezeu prin raţiune după har şi poartă în sine nevătămată şi adevărată asemănarea lui Dumnezeu care l-a născut (deoarece toată naşterea obişnuieşte să facă la fel cu născătorul pe cel născut: "Căci ceea ce e născut din trup, zice, trup este, iar ceea ce e născut din duh, duh este") - pe drept cuvânt nu s-a mai numit din însuşirile naturale şi temporale, între care se cuprinde tata şi mama şi neam, început şi sfârşit al zilelor, pe care le-a lepădat cu totul de la sine, ci din trăsăturile dumnezeieşti şi fericite, prin care şi-a schimbat chipul şi la care nu ajunge nici timp, nici fire, nici raţiune, nici minte, nici nimic altceva din cele ce sunt, ca să vorbim pe scurt.

Deci marele Melchisedec a fost descris ca "fără tată, fără mamă, fără neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii", precum a lămurit cuvântul adevărat despre el al bărbaţilor purtători de Dumnezeu, nu din pricina firii celei create şi a celor din nimic, după care a început şi a sfârşit, ci din pricina harului dumnezeiesc şi necreat care există pururea mai presus de toată firea şi tot timpul, din pururea existentul Dumnezeu, har după care se cunoaşte ca fiind născut întreg cu totul prin alegerea voii Sale.

Şi ne-a fost păstrat de Scriptură ca fiind singur de felul acesta, ca cel ce s-a ridicat poate primul prin virtute mai presus de materie şi formă, care poate sunt arătate prin cuvintele: "Fără tată şi fără mamă şi fără neam"; şi ca şi cel ce a trecut prin cunoştinţa peste toate cele de sub vreme şi veac, a căror existenţă a început în timp prin Facerea (care nu neagă începutul în oarecare timp), şi nu s-a abătut deloc de la drumul dumnezeiesc cel inteligibil, ceea ce înseamnă poate că "n-are început al zilelor şi nici sfârşit al vieţii".

În sfârşit, ca cel ce a pătruns cu mintea în Dumnezeu însuşi, desfăcut de toate, în chip ascuns, tăcut şi, pe scurt, necunoscut, după negarea tuturor, e imprimat şi transformat întreg de calităţile lui Dumnezeu întreg.

Aceasta se arată poate prin cuvintele: "Făcut asemenea Fiului lui Dumnezeu, rămâne preot în veac". Căci orice sfânt care a început să aibă un bine prin excelenţă, după acest bine e declarat şi chip al lui Dumnezeu care l-a dat.

În sensul acesta, şi acest mare Melchisedec, pentru virtutea dumnezeiască întipărită în el, s-a învrednicit să fie chip al lui Hristos Dumnezeu şi al tainelor Lui negrăite. Căci spre El se adună toţi sfinţii ca spre un arhetip şi cauză a binelui ce se arată în fiecare din ei, dar mai ales acesta, ca cel ce poartă în sine, mai mult ca toţi ceilalţi, semnele lui Hristos.

Sfântul Maxim mărturisitorul, în aceeaşi operă, tratează şi problema tipologiei lui Melchisedec.

Căci singur Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos este prin fire şi în adevăr fără (tată şi fără mamă şi fără neam şi n-are nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii.

- ⇒ *Fără mamă, pentru caracterul nematerial, netrupesc al naşterii Lui dinainte de veci de sus din Tatăl.*
- ⇒ *Fără tată, după naşterea de jos, temporală, din mamă şi în trup, care nu s-a produs datorită zămislirii prin sămânţă.*
- ⇒ *Fără neam, întrucât modul ambelor Lui naşteri e tuturor cu totul inaccesibil şi necuprins.*
- ⇒ *Şi n-are nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii, fiind fără început, fără sfârşit şi cu totul nemărginit, ca Cel ce e prin fire Dumnezeu.*

Şi rămâne preot în veac, ca unul ce nu încetează de a exista, prin o moarte care pune sfârşit păcatului sau firii, fiindcă e Dumnezeu şi dătătorul a toată viaţa cea după fire şi virtute.

Dar nu socoti că e lipsit cineva de acest har, când auzi că numai despre marele Melchisedec a spus Scriptura că îl are. Căci tuturor le-a sădit Dumnezeu în chip natural puterea spre mântuire, ca fiecare să poată, dacă vrea, să se împărtăşească de harul dumnezeiesc şi dacă vrea, să nu fie împiedicat să devină Melchisedec şi Avraam şi Moise şi, simplu, să transfere pe toţi sfinţii în sine, fără să le schimbe numele şi locurile, ci imitându-le modurile şi vieţuirea.

PS Flavian Ilfoveanul - Predica despre Facere

Partea a XIX-a
27 octombrie 1996
Sfântul cuvios Dimitrie Basarabov

Ce vom zice de Avraam, s-a îndreptat după fapte? Că dacă s-a îndreptat după fapte, are laudă nu de la Dumnezeu, ci de la oameni.

Referitor la părintele nostru Avraam, părintele popoarelor creştine şi începătorul poporului mesianic din care S-a tras Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Sfântul apostol Pavel în felul acesta îl caracterizează: Nu s-a îndreptat în faţa lui Dumnezeu din

fapte, ci din credinţă, că a crezut în Dumnezeu şi i s-a socotit credinţa întru dreptate (Romani 4, 3).

M-am oprit la acest cuvânt şi mai poposim şi astăzi aici la părintele Avraam, ca să începem bine creştinismul nostru şi să-l vedem de unde curge, iar noi, ca să ne numim fii ai lui, trebuie să moştenim caracterul lui. Ca să te lauzi cu un părinte, trebuie să-i moşteneşti caracterele care îi sunt de laudă, şi atunci tu trebuie să te osteneşti ca să îi împrumuţi caracterele lui şi să le ţii acolo unde îţi bate război să ţi le zdruncine, să ţi le perimeze, să ţi le ducă spre moarte. Aş vrea să mergem pe acest fir al Sfintelor Scripturi şi a unei înţelepciuni de înaltă factură a Sfântului apostol Pavel şi să-l vedem pe Avraam cine este.

În primul rând, îl vedem un om care-L discerne pe Dumnezeu în mijlocul murdăriei, ca şi cum o fecioară născându-se în mijlocul plăcerilor acestora murdare şi neştiind preţul fecioriei, singură s-ar zbate să iasă din această murdărie.

Deci Avraam, în timpul acela, când era tânăr în casa tatălui său, era de jur-împrejur înconjurat de idolatrie şi idolatria a târât lumea în cele mai obscene fapte posibile, de care iarăşi spun, cum spune Sfânta Scriptură, mi-este şi ruşine şi greaţă să vorbesc. Deci iată-l că în mijlocul acestor orgii trupeşti şi duhovniceşti ale idolatriei, el singur dă din coate cu alte cuvinte, şi se salvează ridicându-se deasupra acestora, zicând în acea noapte înstelată: Nu se poate dumnezeii tatălui meu să fi făcut atâta frumuseţe ce mă înconjoară. Ci trebuie să existe un Dumnezeu, Unul singur, şi Acela a făcut tot ce ne înconjoară.

Mergând mai departe, din momentul acela, Dumnezeu i S-a făcut prin revelaţie cunoscut şi iată cum dă curs cuvântului Dumnezeului aceluia pe care L-a căutat în subconştientul său ce i-a spus: Ieşi din pământul tău şi din rudenia ta şi-ţi voi arăta şi-ţi voi da pământul ţie şi seminţiei tale (potrivit Facerea 12, 1-2). Ascultă şi pleacă. Se dezmoşteneşte şi la vârsta lui iată că nu pune preţ pe tot ce a întemeiat acolo şi merge pentru a se salva din acea murdărie.

Ce mai prindem, încă o frumuseţe morală, la acest tânăr ? Odată cu el, îl ia şi pe tatăl său, bătrân şi încărunţit. Îi era o povară pentru el şi tatăl său era şi închinător de idoli. Deci nu era de o cugetare cu el. Iată că se încumetă şi-l ia cu el şi-l duce până în pământul Haranului, unde aşteaptă să moară, până când Dumnezeu îi întrerupe firul vieţii.

Aici am putea trage o învăţătură: copiilor care aveţi părinţi murdari în fapte, răbdaţi-i, precum şi dvs. care aveţi copii murdari în fapte, răbdaţi-i, că prin răbdarea

aceasta Dumnezeu te încununează, că răbdându-ţi părinţii poate ţi-i întorci cândva şi vei avea plată; răbdându-ţi copilul, la suspinele răbdării, Dumnezeu îţi vede focul acesta şi-l ia de urechi pe acela ce este mult aşteptat să se întoarcă din cărările murdăriilor.

O altă faptă frumoasă morală o vedem la Avraam că-l ia pe Lot, nepotul său, care era orfan şi de tată şi de mamă. Nu-i era uşor cu familia doar cu Sara, să-l ia şi să-l târâie după el sute şi mii de kilometri şi să-l poarte în cinste, nu ca o slugă, că era nepotul lui. Deci iată, iubiţilor credincioşi, ce fapte frumoase găsim în acest om, iar aceste fapte erau ale conştiinţei lui, că foarte uşor putea să-l lase pe tatăl său acolo, în Haldeea, putea să nu-l ia pe Lot cu el şi mergea doar el cu doamna lui, cu Sara, cu soţia lui. Dar nu face acest lucru şi dă curs acelora ce i-a zis Dumnezeu: Ieşi din pământul tău, din rudenia ta şi vino şi-ţi voi arăta pământul care ţi-l voi da ţie şi seminţiei tale. Şi să ţinem cont că Dumnezeu nu i-a spus: Ia-l şi pe tatăl tău şi pe Lot.

Încă o frumuseţe morală care o vedem în acest om şi încet-încet îl creionăm, îl conturăm, îl cristalizăm faptic, un monument, un munte, un izvor, un ocean din care noi putem să ne adăpăm moral, faptic.

Iată ce soţ îl vedem în casa sa. Nu se adresează soţiei cum de obicei se obişnuieşte cu invective, cu picioarele sau cu pumnii sau cine ştie cum, jignitor, de îşi face soţia ca pe un animal, sau soţia pe el ca pe un animal, ci se discuta ,,doamna mea" şi ,,domnul meu". Oare nu greşeau unul faţă de altul ? Dar nu exista cuvânt murdar pe limba lor. Şi mai mult decât atâta, dacă aveau frică de Dumnezeul cel care i-a scos din pământul Haldeei şi al Haranului, iată când merg în Egipt, nu există gelozie, ştia ce are la uşa lui, ştia cu cine s-a însoţit şi şi-a legat viaţa: cu o doamnă în adevăratul sens al cuvântului. Şi pentru aceasta, având siguranţă în ea, îi spune: Să-i spui lui Faraon că tu eşti sora mea şi nu eşti soţia mea, nu cumva pentru cerbicia lui şi dobitocia lui, a lui Faraon, şi păgânătatea lui să vină să mă omoare nevinovat. Iar cât despre tine că te va necinsti, am încredere în subconştientul lui vorbind, că Cel ce m-a adus aici te va păzi. Deci iată frumuseţe morală în căsnicie !

Din aproape în aproape, îl creionăm pe acest Avraam, care era frumos moral, nu fiindcă l-a făcut Dumnezeu aşa, ci avea de ales şi bine şi rău, şi putea să se răţoiască cu Faraon şi să se bată, să se ia la ceartă, neavând sorţi de izbândă. Dar a avut credinţă în Dumnezeu şi fidelitate în soţia sa şi iată ce frumoasă familie, cu adevărat ideală, absolută între doi oameni care au fost ca noi. Nu au avut altă naştere, ci din contră au fost aruncaţi într-un pământ mai vitreg, mai arid de cum suntem noi, moral vorbesc.

Aşa îl vedem pe Avraam cum îşi mai atribuie în caracterul lui încă o nobleţe, încă o bijuterie, că atunci când nu mai încăpea în pământul în care s-a aşezat el şi Lot, bătrân fiind şi unchiul lui Lot, îi spune atâta de calm, de dulce, de îmbietor, parcă spre pace: Dacă tu vrei să mergi spre stânga, eu mă duc spre dreapta, dacă vrei spre dreapta, eu mă duc spre stânga. Deci să ne despărţim că oile noastre nu mai încap aici (potrivit Facerea 13, 9-10). Şi iată că noi nu mai încăpem în hectare şi în case cărora le uiţi numărul.

Deci vedeţi ce frumuseţe morală găsim în acest om, dar cum spune Sfântul apostol Pavel, el nu s-a îndreptat din aceste fapte, că acestea sunt ale omului, că Dumnezeu nu ne-a croit să fim hidoşi în fapte ca nişte animale, să scoatem ghearele mâniei şi să sfâşiem, să aducem în nefiinţă pe semenul nostru. Când te umple patima, nu să faci cum spunea Sfântul prooroc Isaia: Cai ce nechează spre soţiile semenilor săi (potrivit Ieremia 5, 8), adică spre pofte. Sau cum spunea Scriptura, câini m-au înconjurat (Psalmi 21, 17) sau tauri şi viţei spre a-l împunge (potrivit Psalmi 21, 12) pe Hristos. Deci după cum te arăţi în fapte, poţi să străluceşti ca un înger sau să fii puturos şi negru ca un diavol.

Deci faptele sunt ale omului, cum ne-a croit Dumnezeu, chip şi asemănare a lui Dumnezeu, şi nu întru acestea l-a ales Dumnezeu să fie tatăl tuturor neamurilor care vor adera la credinţa monoteistă a Dumnezeului atotputernic, ci că a crezut în mijlocul idolatriei, a crezut în Dumnezeul cel atotputernic şi i s-a considerat credinţa întru dreptate (Facerea 15, 6). Deci acestea sunt ale omului să le facem, care le arată şi legea. Iar cealaltă, a crede cu adevărat în Dumnezeul cel atotputernic, aici te desprinzi că deja tu eşti chip şi asemănare a lui Dumnezeu, crezi în Cel ce te-a zidit. Că aţi văzut dvs. oameni păgâni care habar nu au de Dumnezeu, ce frumoşi sunt moral ? Şi au întemeiată o familie frumoasă, pe o decenţă, pe o tandreţe, dar aceia nu vor cuceri împărăţia lui Dumnezeu, că este a lui Dumnezeu credinţa şi El nu merge după fapte, că acestea sunt efemere şi odată cu tine se duc şi cu acestea ale tandreţii, a gingăşiei şi a celorlalte frumoase ale omului. Ci credinţa că Acela te judecă care a murit pentru tine şi al Aceluia eşti, cum spune apostolul Pavel: Cu preţ sunteţi cumpăraţi, sunteţi cu preţ de sânge a Celui ce a murit pentru noi, să ne izbăvească din robia satanei, din robia morţii (potrivit Efeseni 1, 7; I Corinteni 6, 20).

Şi iată-l pe Avraam cum iarăşi vine din Egipt şi se aşează la stejarul Mamvri. Acolo îşi face cort şi aude, după cum spune Sfânta Scriptură, în una din zile, vine şi îi spune lui Avraam străinul că Lot s-a dus în robie de către Hodologomor, împăratul care era în preajma Sodomului şi a Gomorului. În frica lui Dumnezeu şi nădejdea lui Dumnezeu, îşi strânge o armată din cele 318 slugi şi-l taie pe Hodolo-

gomor împreună cu ceilalţi împăraţi care erau în comuniune şi-l scoate pe Lot din robie.

Şi vedem că-l întâmpină împăratul Sodomului şi îi spune: Dă-mi oamenii, iar caii ia-i tu (Facerea 14, 21), fiindcă ai salvat cetatea din robie. Cât de frumos îl vedem discutând decent, cald, blând, cu adevărat un om chip şi asemănare a lui Dumnezeu. Binecuvântat este Dumnezeu cel Preaînalt, nu voi lua de la tine nici până la o aţă cu care îmi leg picioarele, ca nu cumva să zici cândva, iată că ce i-a dat împăratul Sodomului s-a îmbogăţit Avraam (Facerea 14, 22-23). Ci Dumnezeu este cel ce mă îmbogăţeşte.

Iată o altă caracteristică, un alt atribut de o frumuseţe morală. Nu tânjeşte după lăcomie.

Cred că românului de astăzi, creştinului de astăzi când îi străluceşte numai valută şi aur şi daruri şi stăpânii înalte şi-ar da până şi viaţa pentru acestea. Iar acestea i le dau la picioare, iar el le refuză. De ce ? În numele Dumnezeului celui atotputernic. Deci din toate acestea se vede chip de om, cu adevărat un munte de frumuseţe morală.

Îl vedem când este întâmpinat de împăratul Salimului, Melhisedec, şi acolo este întâmpinat cu pâine şi vin de către preotul Ierusalimului de mai târziu şi a Salimului aceluia de atunci, iar el dă zeciuială din cele ce a câştigat la război. ***Deci de ce dă zeciuială?*** Dă zeciuială ca unui preot care slujea lui Dumnezeu, că ‘melhi’ se tâlcuieşte în limba ebraică ‘împărăţie’, iar ‘sadec’ se tâlcuieşte ‘dreptate’. Deci Melhisedec era împăratul dreptăţii, era împăratul păcii şi de aceasta şi Ierusalimul s-a numit pe urmă pacea sfântă, pacea cea de sus.

Şi a fost primul preot care aduce jertfă lui Dumnezeu pâine şi vin, preînchipuind jertfa de astăzi. Iar Avraam, ca un alt preot care aducea jertfă lui Dumnezeu, dă acea zeciuială ca jertfă în cinstea dumnezeirii, că l-a ajutat în necazul în care era.

Şi iată-l, ducându-se la stejarul Mamvri, zideşte jertfelnic şi acolo aduce iarăşi jertfă lui Dumnezeu, în cinstea Dumnezeului celui atotputernic care l-a ajutat să iasă Lot, nepotul lui din robie.

Ne întrebăm de ce Dumnezeu a mijlocit aceste minuni în faţa Sodomului şi a Gomorului. Era un preludiu al mâniei lui Dumnezeu ce avea să vină peste Pentapole, că aceia au văzut cu ochii lor cum a venit Avraam, un bătrân încărunţit cu o mână de oameni în numele unui Dumnezeu căruia se ruga, şi l-a bătut pe cel

mai feroce şi puternic împărat căruia nu i-au putut sta împăraţii Sodomului, a Gomorului, a Elamului şi a celorlalte împărăţii. Au văzut cu ochii lor pe Dumnezeul acestuia căruia I se ruga Avraam, iar ei au rămas în aceeaşi mocirlă a păcatului. Pentru aceasta, Dumnezeu a slobozit acest lucru cu o mână de oameni, în numele lui Dumnezeu, Avraam să-l bată pe cel mai feroce şi spurcat împărat, pe Hodologomor. Iar când vine şi jertfeşte, iarăşi îi vine Dumnezeu şi îi promite că seminţia sa se va înmulţi ca nisipul mării şi ca stelele cerului (Facerea 13, 17; 15, 5). Nu te teme Avraame, că eu cu tine sunt şi plată mare vei avea (Facerea 15, 1).

Vedeţi cum îl încurajează Dumnezeu şi tot îi promite, dar această promisiune rămâne a credinţei, el nu deznădăjduieşte. Îşi aştepta atât de mult un copil, că nu avea, Sarra fiind stearpă, dar el nu deznădăjduieşte, şi în această promisiune, el se gândea că dacă trupul lui era mort spre a procrea, că se apropia de 80 ani, iar Sarra de 70 ani, se gândea să lase moştenitor moşiei lui şi numelui lui pe fiul slujnicei, pe Masec, dar vine Dumnezeu şi-i spune: Nu-l lăsa pe acesta că din sângiurile tale îţi voi zidi ţie sămânţă, Avraame (potrivit Facerea 15, 4).

Mai mult îl nedumereşte pe acest om şi pe Sarra, pe doamna lui. Şi atunci el spune: dă-mi un legământ, dă-mi un semn şi în momentul acela, îi spune să ia o viţică de 3 ani, o capră de 3 ani, un berbece de 3 ani, o turturică şi un porumbel şi să le jertfească. Şi i le tâlcuieşte Dumnezeu şi îi spune: 400 de ani va fi în robie seminţia ta, acestea simbolizând robia egipteană, iar turturica şi cu porumbelul simbolizau cele două etape ale ieşirii din robie: 40 de ani simbolizate prin turturică, a tristeţii, când peregrinează prin pustiul Egiptului şi nu găsesc calea spre pământul făgăduinţei, iar a porumbelului era zborul spre libertate, spre pământul făgăduinţei. Deci iată cât de frumos le găsim toate închegate din aproape în aproape.

Şi totuşi nedumerirea vine peste Sarra şi Sarra parcă se zbătea, soţia lui, doamna lui, în această nedumerire, mai ales când a văzut că Dumnezeu i-a oprit cele femeieşti, cele în cauză ştiţi despre ce e vorba. Deci nu mai putea să mai procreeze, era moartă. Cum va fi cu putinţă oare Dumnezeu să mai dea fiu ? Şi iată că în momentul acela s-a gândit aşa, să o dea pe slujnica ei, pe Agar egipteanca care venise din Egipt ca un dar de la Faraon pentru ea, s-o dea lui Avraam de soţie ca acel copil ce se va naşte din ea să-l socoată că este al ei.

Imediat, bineînţeles că minţi seci în gândire pot ironiza aceste cuvinte, dar ele sunt de o subtilitate, de un discernământ divin. Oare Avraam în vârsta lui îi trebuia un adulter? Aici putem să ne dăm seama râvna şi dorinţa de a avea o perpetuare a seminţiei lor, ca să fie adevărat în ceea ce a spus Dumnezeu că seminţia sa va fi ca

nisipul mării; iar pentru Avraam era o robie acest lucru: cum să-şi necinstească soţia lui ? Deci nu o făcea din poftă, ci o făcea la îndemnul ei.

Doamne, ce lucruri dumnezeieşti! Ea, doamna lui, să-i spună acest lucru, gândind în sinea ei: Din pântecele ei pruncul care se va naşte îl voi adopta şi voi zice că este al meu. Lucru care l-a şi făcut Avraam. Bineînţeles, cei prinşi în această patimă care pentru ei este şi pâine şi apă gândesc altfel, în altă minte, bolnavă, a pătimaşilor, dar acest lucru s-a făcut cu rânduială dumnezeiască, că iat-o pe Agar când era însărcinată de la Avraam, a început să-şi ridice orgoliul asupra stăpânei. Şi spune înţeleptul Solomon: De trei lucruri tremură pământul şi de al patrulea se înfricoşează: când sluga ajunge să împărăţească, când slujnica se ridică peste stăpâna sa, stăpânind-o, când prostul se îmbogăţeşte şi când femeia urâtă ia bărbat bun (Pildele lui Solomon 30, 21-23). Deci de aceste lucruri şi pământul tremură sub picioarele lor.

Iată pe această slujnică în atâta cinste, doamna ei Sarra a luat-o şi a ridicat-o în atâta cinste ca din sângiurile ei să i se nască un fiu şi să-l adopte ea. Iar ea a început imediat să-şi ridice nasul asupra stăpânei.

Iar ea, doamnă fiind cu adevărat, îi spune lui Avraam: Agar văd că se războieşte cu mine din ceea ce i-ai făcut, te rog, domnul meu, scoate-o de aici. Probabil că a răbdat enorm de mult până când nu mai putea răbda şi i-a spus, prea mare impertinenţă avea asupra doamnei sale. Şi a scos-o de acolo, de la împărăţia lui.

Iar ea plângea la o fântână, cum spune Sfânta Scriptură, având pruncul în pântecele ei şi vine îngerul lui Dumnezeu şi îi spune: De ce plângi ? Şi-i povesteşte tot ce a păţit, iar îngerul care s-a arătat ca un oarecarele îi mărturiseşte: Du-te şi te supune stăpânei tale, că din pântecele tău se va naşte fiu şi-i vei pune numele de Ismail (Facerea 16, 9-11). Iar din acel Ismail s-au născut ismailtenii, sau agarenii, sau turcii de astăzi, care au fost din slujnică, iar ei prin Avraam sunt fraţi.

Şi iată cum merge firul istoriei până acolo la Avraam, iar discordia dintre mahomedani şi evrei în ziua de astăzi este la apogeu, că ei se jignesc prin culise, ceea ce nu se lasă văzut ochilor noştri, dar Biserica ştie aceste lucruri, le ştie că Dumnezeu le-a descoperit nouă, adică celor care caută cu adevărat să înţeleagă lucrurile lui Dumnezeu şi pune preţ pe ele.

Deci iată că se întoarce Agar înapoi şi într-adevăr naşte în casa lui Avraam prunc parte bărbătească şi îi pune numele după cum i-a spus îngerul, Ismail. Avraam avea 86 de ani când s-a născut prunc în casa lui din slujnică, din Agar.

Iar Sarra, cu adevărat o doamnă, l-a primit pe acel prunc nou-născut şi pe Agar, tot ca o slujnică, şi a considerat că poate din această seminţie a lui Ismail se va duce seminţia lui Avraam.

Iarăşi găsim un lucru tare cutremurător: la vârsta de 99 ani Avraam primeşte iar pe Dumnezeu şi atunci vine Dumnezeu şi îi spune: Avraame, Eu sunt Dumnezeul tău şi voi pune legământ între mine şi tine şi te voi înmulţi foarte şi vei fi tată multor neamuri (Facerea 17, 1-5). Nedumerirea îi creşte şi mai mult, dar nu cade în deznădejde, deşi deja trupul lui era mort spre procreere şi al Sarrei. Şi iată că iarăşi parcă se întăreşte în această credinţă a Dumnezeului celui atotputernic şi-i spune acest legământ care era: Taie împrejur tu şi toate slugile tale şi tot ce este în casa ta (potrivit Facerea 17, 10) şi din momentul când te vei tăia împrejur, îţi vei schimba numele din Avram în Avraam. Avram în ebraică se tâlcuieşte 'trecător' sau 'străin', iar Avraam se tâlcuieşte 'tată a multora'; iar Sara îşi schimbă şi ea numele din acel moment din Sara în Sarra, care se tâlcuieşte în ebraică 'mamă a multora'.

Nedumerirea creşte pentru cei doi bătrâni, Avraam fiind de 99 ani şi Sarra fiind de 89 ani, dar nu deznădăjduiesc; în nădejdea lui Dumnezeu se întăresc în credinţă şi merg mai departe cum foarte frumos explicitează apostolul Pavel, că Cela ce a făgăduit puternic este a şi face (Romani 4, 21), adică a învia trupurile lor cândva, când va decide Dumnezeu, spre procreere.

Deci iată că acuma se lasă tăierea împrejur, care este prima lege în viitorul popor mesianic. Toată partea bărbătească la opt zile de la naştere trebuia să se taie împrejur şi acum, fiindcă i-a prins pe toţi bătrâni acei cărora le-a spus Dumnezeu şi Avraam, s-au tăiat şi ei împrejur, iar această tăiere împrejur nu preînchipuia altceva decât botezul de mai târziu. Că tăierea împrejur, cum spunea peste milenii Sfântul apostol Pavel (lipsesc un minut, două): Tăierea împrejur a inimii întru Duhul şi nu întru slovă (Romani 2, 29), cum spune apostolul.

Că ce ar fi fost să se taie şi acum împrejur creştinii? Deci era denaturat creş-tinismul, dar cât de bun a fost Dumnezeu, a luat toate durerile noastre, S-a făcut blestem (Galateni 3, 13) cum spune apostolul, S-a făcut păcat şi S-a răstignit pe cruce ca să ne izbăvească pe noi din această durere şi a rămas fapta credinţei, a iubirii de Dumnezeu. Iată cât bine ne face Dumnezeu.

De acuma tăierea împrejur rămâne ca o lege, ca un botez până când avea să vină Cel ce trebuia să o ridice şi avea putere să o ridice şi să o înlocuiască cu altă tăiere împrejur, adică a botezului. Tăierea împrejur presupunea, preînchipuia şi împărăţia lui Dumnezeu, că de asta se tăia a opta zi pruncul: tăindu-se marginea trupului cum

spune Sfânta Scriptură, prisosinţa aceea rămâne când la goarna sfinţilor îngeri se vor ridica toţi oamenii, vor lepăda stricăciunea şi vor merge în al optulea veac care este împărăţia lui Dumnezeu. Că în trupul nostru este prisosinţa, acest trup, că el se strică, vedem cum ne naştem, îmbătrânim, murim şi ne risipim în pământ. Iar în al optulea veac vom fi veşnici cu tot cu trup, moştenind împărăţia lui Dumnezeu.

Deci un creştin nu se citeşte în viaţa aceasta efemeră, aceasta este numai un examen al credinţei şi al dragostei de Dumnezeu, iar la Judecată când vor suna goarnele sfinţilor îngeri şi se vor aşeza scaunele în Valea lui Iosafat, atunci fiecare vor veni, ori spre osânda veşnică cu tot cu trup, ori spre viaţa veşnică cu tot cu trup.

Şi atunci îi spune Dumnezeu lui Avraam: Iată Sarra femeia ta va naşte ţie fiu şi se va chema numele lui Isaac şi voi pune legătura mea cu dânsul spre legătură veşnică ca să fiu Dumnezeul lui şi seminţiei lui după dânsul (Facerea 17, 19). Deci în el avea să pună legătura, în acel mult-aşteptat şi mult-făgăduit.

Se apropiau timpurile acelea când trebuia să nască, când trebuia din sângiurile lor să iasă cel ce avea să fie părintele poporului mesianic şi avea să fie un protopărinte al lui Iisus Hristos după trup.

Deci, iubiţilor credincioşi, din aproape în aproape, îl vedem pe Avraam cum se pregăteşte spre genealogia poporului iudeu, mesianic, din credinţă şi din faptele lui frumoase. În timpurile acelea când Dumnezeu parcă îl hărţuia pe Avraam şi pe Sarra, tot promiţându-i dar nimic concret fiind, că Sarra şi trupul lui Avraam erau morţi, mai găsim un lucru foarte cutremurător când vine în una din zile, cum spune Sfânta Scriptură, la amiazăzi trei tineri, iar Avraam fuge în calea lor, se închină zicând: Doamne, veniţi la cortul meu. Şi acei trei tineri vin la stejarul Mamvri şi acei trei tineri nu erau altceva decât Sfânta Treime coborâtă pe pământ, coborâtă în chipul celor trei tineri identici în frumuseţea lor, şi iată că se opresc la Avraam, binecuvântându-i casa.

Iar Avraam îşi scoate încă o dată mărgăritarul moral din chintesenţa lui de om, a fiinţei lui, a minţii lui, a primitorului de străini. Deci îi ia pe cei trei tineri, musafiri trecători pe lângă cortul lui, şi el însuşi Îi slujeşte, că le pune apă şi Îi spală pe picioare. Numai el şi cu Sarra Le slujesc celor trei.

Avraam întâmpinând Sfânta Treime la stejarul Mamvri

Şi atunci iarăşi îi făgăduieşte şi îi spune localizat în timp şi lui Avraam şi Sarrei: Peste un an, în aceeaşi vreme, în acelaşi ceas, Sarra va avea fiu (potrivit Facerea 18, 10), lucru care s-a şi întâmplat. Că Dumnezeu a înviat trupurile acelor doi, şi într-adevăr le-a dat Dumnezeu peste un an, în vârstă de 100 ani fiind Avraam şi Sarra de 90 ani, fiul mult, mult, mult aşteptat şi iubit Isaac.

Sfânta Treime o vedem că vine şi poposeşte la stejarul Mamvri, spunând lui Avraam: Am auzit strigătul Sodomului şi al Gomorului şi mergem să vedem dacă este adevărat ceea ce este acolo (Facerea 18, 20-21). Şi iată cum doi îngeri, dar în faţă de om, de tânăr, merg spre Sodoma şi Gomora, iar un înger rămâne cu Avraam

şi atunci Avraam Îl întreabă: Doamne, spune-mi te rog, dacă vei găsi cincizeci de drepţi în cetate, au pierde-vei cetatea ? Nu o voi pierde. Doamne, să nu fie cu supărare, dacă vor fi patruzeci de drepţi în cetate, pierde-vei ? Nu voi pierde cetatea. Până când vedem că şi de zece oameni drepţi îl întreabă dacă va pierde cetatea, şi nu va pierde cetatea (potrivit Facerea 18, 23-32). Deci gândiţi-vă, Dumnezeu cât de mărinimos este în blândeţea şi în milostivirea Lui.

Găsim câteodată oameni care se sting pentru totdeauna cu toată familia. Bănuiesc că nu a găsit nimic curat acolo. Sau cetăţi care zboară de pe faţa pământului. Dumnezeu nu mai găseşte nici măcar unul, că unul dacă ar fi fost poate nu pierdea acea cetate. Deci iată bunătatea dumnezeirii cât de mult aşteaptă, că-i spune lui Avraam: Patru sute de ani va merge seminţia ta în Egipt, până când se vor împlini păcatele amoreilor (potrivit Facerea 15, 16) care stăpâneau pământul Hanaanului. Iată Dumnezeu nu pierde acele locuri până când nu a ajuns strigarea murdăriilor lor la cer. Cum spunea şi proorocul David: Bărbaţii sângiurilor nu-şi vor înjumătăţi zilele lor (Psalmi 54, 27).

Şi aici vreau să dau un răspuns celor iscoditori şi nedumeriţi, zicând aşa în mintea lor slabă şi în credinţa mai slabă decât mintea. De ce Dumnezeu nu pierde pe cei răi şi păcătoşi ? Atât de bun este Dumnezeu că-i rabdă, poate se vor întoarce.

Dar tu câine, ce spui acest lucru, ieri nu erai ca ei ? Te-a răbdat Dumnezeu şi acum îndreptat fiind prin Duhul şi darul lui Dumnezeu, de ce priveşti spre el ? Lasă-l, că lui Dumnezeu greşeşte, sau înaintea lui Dumnezeu face bine. Tu fii om cuminte şi pentru numele lui Dumnezeu rabdă, că dacă Dumnezeu îl rabdă, că în mâna Lui sunt zilele, cu ce drept să-l condamni tu? Ci roagă-te lui Dumnezeu şi prin Dumnezeu îl vei sfârşi. Dumnezeu este mai drept şi nu puneţi mâna pe bâtă, nu puneţi mâna şi loviţi. Apelaţi la Dumnezeu şi când va auzi Dumnezeu suspinul celui care este obidit, atunci se va robi izbăvirea.

Patru sute de ani de zile a răcnit Israil lui Dumnezeu: Nu mai putem răbda, scoate-ne din robie. A lăsat Dumnezeu să se împlinească, să se coacă putoarea păcatului lui Faraon, sau cum spune Sfânta Scriptură: Întru multă răbdare a suferit Dumnezeu vase ale mâniei spre pierzare (Romani 9, 22), acestea fiind Faraon şi cu toţi acoliţii lui. Pentru aceasta, Dumnezeu rabdă pe toţi ticăloşii şi toate liftele pământului, până şi pe satanişti. Şi-i vedem cum li se îmbogăţesc casele, sunt frumoşi, sunt deştepţi, au daruri mari şi se duc până la adânci bătrâneţi. Nu-l condamna, treci pe lângă el ca pe lângă un butoi de pulbere să nu te împuţi din putoarea lui şi să împrumuţi ceva din duhoarea conştiinţei lui, păzeşte-te să nu te

murdăreşti şi lasă-l că lui Dumnezeu greşeşte. Şi ştie Dumnezeu când să-i secere zilele.

Aţi văzut cât a suferit Dumnezeu pe dobitocul care a pierit. Îi spun aşa şi nu greşesc şi nu mi-e ruşine şi chiar dacă mă va condamna cineva. Îl cobor în rândul dobitoacelor că a stricat Biserica lui Dumnezeu, dar nu biserica materială, a stricat biserica din sufletul omului, iar omul este lăcaş lui Dumnezeu. Cine va strica biserica aceasta, strica-l-va Dumnezeu pe el (I Corinteni 3, 17). Deci toate sectele pământului care caută, aleargă lumea în lung şi în lat ca să-şi facă un fiu şi-l fac fiu al gheenei, vor plăti şi pentru acela pe care-l duce în pântecele iadului prin confesiunile lor străine.

Iată sensul Bisericii lui Dumnezeu, cum îşi păzeşte pe fiii săi. Dar iarăşi revin la ceea ce spune proorocul David: Ochi au şi nu văd, urechi au şi nu aud (Psalmi 113, 13), după cum este fiecare de împietrit sau de moale ca un lut în mâna olarului. Auzind cuvântul poţi să-l omori în inima ta sau să-l uiţi, dar auzindu-l, poţi să-l înfloreşti şi să rodească 30, 60 sau 100. Totul rămâne la nivelul minţii noastre.

Deci iată pentru ce vine Sfânta Treime, vine la stejarul Mamvri şi îi spune pentru ultima dată lui Avraam, îi promite că sămânţa lui va fi ca stelele cerului şi ca nisipul mării, neputând număra cineva, şi totodată vine cu scop îndoit să ucidă Sodoma şi Gomora.

Iar despre Sodoma şi Gomora vom vorbi data viitoare că aici este un subiect foarte amplu şi mă rog la Dumnezeu, sunt atât de sincer în urechile şi în inimile dvs., ca să găsesc cuvintele cele mai bune să ne coborâm şi în această duhoare a Sodomului şi a Gomorului. Îmi cer scuze încă de acuma dacă voi greşi duminica viitoare cu nişte cuvinte poate indecente. Am să folosesc destule perdele, transparente pentru cei în cauză, ca să nu spurcăm minţile celor care vă sunt ca nişte crini şi totodată scopul - nu este de datoria mea că eu sunt călugăr şi mi-este ruşine să grăiesc aceste lucruri, dar altcineva nu are cine să vi le spună şi sar eu, că nu am ce să fac, ca să vă înconjor şi să vă poziţionez, să clarific ce înseamnă păcatele Sodomului şi ale Gomorului. De ce Dumnezeu a pierdut Pentapole în timpul acela cu foc ? Oare nu cumva este pregătirea, un preludiu pentru apocalipsul cu foc care va veni ?

Vom încerca să explicităm de ce este păcatul capital pentru care Dumnezeu nu iartă Sodoma şi Gomora. De ce diavolul se bucură cel mai mult pentru acei care sunt prinşi în aceste chingi; nici pe criminali el nu-i consideră că sunt ai lui, dar care sunt prinşi în aceste păcate, deja îi stăpâneşte cum stăpâneşte cloşca puii şi bine-i ţine acolo sub pene, sub muşchii ei. Şi ca să preîntâmpin pentru cei ce nu s-

au spurcat, pentru cei ce stau şi nu pot scăpa, voi căuta să mă rog la Dumnezeu şi să găsesc cuvintele cele mai potrivite ca să înţelegem, iar dvs. v-aş ruga să nu mă condamnaţi dacă voi greşi, că este un subiect foarte greu, este ca şi cum ai merge curat prin nişte locuri murdare.

Dar până atunci să-I dăm slavă bunului Dumnezeu şi cinste în vecii vecilor. Amin.

Sursa:
http://www.catacombeleortodoxiei.ro/index.php/stiri/132-arhiva-revistei/cuprinspc/665-predici-64

Ioan- Lucian Radu - Cine a fost misteriosul rege Melchisedec?

Vechiul Testament consemnează foarte pe scurt figura și faptele regelui Melchisedec: ***„Melchisedec, regele Salemului, i-a adus pâine şi vin. Melchisedec acesta era preotul Dumnezeului celui Preaînalt. Şi a binecuvântat Melchisedec pe Avram şi a zis: «Binecuvântat să fie Avram de Dumnezeu cel Preaînalt, Ziditorul cerului şi al pământului. Şi binecuvântat să fie Dumnezeul cel Preaînalt, care a dat pe vrăjmaşii tăi în mâinile tale!» Şi Avram i-a dat lui Melchisedec zeciuială din toate” (Facerea 14, 18-20).***

Pe lângă acestea, autorul Psalmilor mărturisește că preoția lui Mesia avea să fie „după rânduiala lui Melchisedec” (Psalmul 109, 4).

Sfântul apostol Pavel este cel care ne oferă date mai amănunțite despre acest personaj misterios, comparându-l cu Hristos, spunând că este ***„rege al dreptăţii, apoi şi rege al Salemului, adică rege al păcii, fără tată, fără mamă, fără spiţă de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii, ci, asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu, el rămâne preot pururea” (Evrei 7, 2-3).***

Personajul istoric Melchisedec

Palestina în epoca Mijlocie a Bronzului (înainte de 1500 î. Hr.) era divizată în numeroase orașe-stat. Melchisedec era de neam canaanit, popor urmaș al lui Canaan, pe care Noe îl blestemase, neam idolatru cu care evreii aveau să poarte multe războaie la revenirea lor din robia egipteană, dar este numit „preot al Dumnezeului celui Preaînalt” (Facerea 14, 18), cu toate că preoția Vechiului

Testament avea să fie instituită prin Aaron, fratele lui Moise, după ieșirea din robie.

Pe lângă slujirea sa ca preot, Melchisedec este numit rege al Salemului, probabil un nume prescurtat pentru Ierusalim, care era ocupat de canaaniți în acea vreme. Acest personaj, despre care nu există alte informații anterioare, iese în fața lui Avraam și îi aduce un omagiu, atunci când acesta obține o victorie uimitoare, cu doar 318 slujitori, împotriva a patru regi mesopotamieni. Făcând aceasta, regele recunoaște că victoria lui Avraam putea fi atribuită doar Dumnezeului celui Preaînalt.

Astfel, evenimentele au luat o turnură cu totul neobișnuită, deoarece din păgâna lume canaanită se ridică un rege, care nu numai că are aceeași credință ca Avraam și că venerează același Dumnezeu, ci îl și binecuvântează pe acesta, pe care Dumnezeu îl binecuvântase deja.

De asemenea, Avraam recunoaște demnitatea preoțească a regelui, oferindu-i zeciuială, practică ce va fi reglementată prin legea lui Moise mult mai târziu.

Melchisedec, prototipul lui Hristos

În aceste condiții, se pune întrebarea: de ce acest rege este numit prototip al lui Hristos?

Deși Hristos a venit în lume din neamul evreilor şi era de aşteptat ca Sfântul Pavel să spună despre preoția Lui că ar fi continuatoare a preoției lui Aaron, pe care Dumnezeu o instituise, nu se întâmplă acest lucru, ci preoția lui Hristos este legată de preoția unui rege provenit dintre păgâni.

Justificare acestui demers ne-o dă chiar Sfântul Pavel. Acest mare preot „al Dumnezeului Celui Preaînalt” posedă două mari calităţi, precum însuşi numele său ni-l arată. Pentru aceasta, nu întâmplător autorul Epistolei către evrei se opreşte asupra sensului pe care îl oferă acest nume.

Numele „Melchisedec”are o semnificație aparte în limba ebraică.

- *„Melek” înseamnă „rege”,*
- *iar „ţedec” înseamnă „drept”.*

Așadar, Melchisedec s-ar traduce ca „regele meu este drept”, sau, așa cum îl numește apostolul Pavel, „rege al dreptății. (Evrei 7, 2), iar după numele cetății sale,

Salemul, care se tâlcuieşte „cetatea păcii”, el este şi rege al păcii. Iar dacă adăugăm şi celălalt titlu, „preotul Dumnezeului Celui Preaînalt”, se obţine unirea clară a preoţiei cu autoritatea regală, ceea ce corespunde exact poziţiei lui Hristos prea mărit, adică împărat şi Preot.

Sfântul Ioan Gură de Aur, interpretând acest text, vede o mare asemănare între numele lui Melchisedec şi cel al Mântuitorului Iisus Hristos: „Ce om poate fi împărat al dreptăţii şi al păcii? Nimeni altul decât numai singur Domnul nostru Iisus Hristos”.

Preot după rânduiala lui Melchisedec

Preotul rânduit „după rânduiala lui Melchisedec” trebuie să fie „preot în veac” (Evrei 6, 20), întrucât Melchisedec din Facere este prezentat ca fiind „preot pururea” (Evrei 7, l-3). Pentru Sfântul Pavel, Melchisedec e numai o prefigurare a preotului veşnic, o schiţă care îl reprezenta pe acesta într-un mod sugestiv, dar imperfect.

Apariția neașteptată și misterioasă a regelui din Salem este ceea ce îi oferă caracterul atemporalității și a unicității. Deoarece Biblia nu menționează nimic despre genealogia, nașterea și moartea acestuia, Sfântul Pavel spune că el este diferit de orice alt personaj biblic, fapt ce-l face potrivit pentru a fi un prototip al lui Hristos, ca un simbol al veșniciei. Preoția sa unică oferă o imagine a preoției veșnice și universale a lui Hristos.

Pentru a putea fi preot în cadrul preoției iudaice, doritorul trebuia să facă dovada apartenenței sale la o familie preoțească. Dar, Melchisedec nu-şi putea justifica dreptul la o preoţie prin descendența dintr-o familie preoţească, căci încă nu fusese instituită preoția levitică. Melchisedec e prezentat în Facere 14, fără ca să se facă nici cea mai mică menţiune a originii sale familiale: el apare fără tată, fără mamă, fără genealogieşi totuşi, textul inspirat atestă faptul că el era preot (Facerea 14, 18).

Această situaţie paradoxală duce la ideea unei preoţii diferite de cea prevăzută de Legea lui Moise. Aşadar, despre Melchisedec nu ni se spune nimic, nici despre naşterea sa, nici despre moartea sa: „neavând nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii” (Evrei 7, 3), însă nu pentru că Melchisedec nu s-ar fi născut şi n-ar fi murit ca orice om, ci pentru că naşterea şi moartea lui sunt necunoscute, datorită tăcerii Sfintei Scripturi.

Aşadar, persoana lui Melchisedec apare ca o prefigurare a marelui Arhiereu, Iisus Hristos, prin numele său, reşedinţa şi funcţia sa dublă de preot-rege.

Cele două slujiri, de preot şi rege, pe care le-a avut Melchisedec, vor rămâne unice în istoria lui Israel pentru că nimeni, până la Iisus Hristos, nu va mai avea dubla calitate de preot şi împărat. Astfel, preoţia lui Melchisedec apare ca superioară celei a lui Aaron şi, de aceea, nu se spune despre Mântuitorul Iisus Hristos că este preot în veac după rânduiala lui Aaron, ci după rânduiala lui Melchisedec. Ca preot, el a prefigurat acea preoţie ideală, a unei rânduieli spirituale şi nu trupeşti, ca cea levitică şi anume, preoţia care nu avea să înceteze niciodată.

Să nu mai zici „nu pot”, ci „Doamne, bunătate şi învăţătură şi cunoştinţă mă învaţă!”

Ce trebuinţă ai, omule, să cauţi cărţi multe, care să te povăţuiască pe tine spre folos şi să întrebi pe toţi dascălii, zicând: „Spuneţi-mi, cum mă voi mântui?” Iată, toate cărţile cele învăţătoare în două cuvinte încap, adică: întru frica lui Dumnezeu şi întru a avea pe Domnul înaintea ochilor, totdeauna. Să iei aminte la tine însuţi, precum se cade, şi vei înţelege toate poruncile lui Dumnezeu şi să le ţii pe ele. Pentru că aşa sfinţii cei ce au fost din veac au plăcut lui Dumnezeu: prin cunoştinţă curată şi prin neschimbate fapte. Iar alţii dintre dânşii nici n-au avut cărţile sfinţilor, nici nu i-au învăţat dascălii cele de folos și, de la Adam până la Moise, în multe feluri au trăit.

Deci, spune-mi mie cum au plăcut lui Dumnezeu Abel, Enoh, Noe, Melchisedec, Avraam, Isaac şi Iacov şi ceilalţi drepţi care au fost mai înainte de Moise? Ei n-au învăţat carte, precum s-a zis, nici vreun dascăl dintre oameni nu i-a învăţat pe ei, în afară numai de predania cea din viu grai şi de gândurile bune, de a avea pe Dumnezeu înaintea ochilor, de-a pururi.

De asemenea, şi după întruparea Domnului nostru Iisus Hristos, ştim pe mulţi că au fost oameni simpli, şi la cuvinte şi la înţelegere, unii dintre dregători fiind aşa, iar alţii, din poporul de rând, unii dintre ei fiind păstori de oi ori alte îndeletniciri

având, şi nu numai bărbaţi, ci şi femei au alergat la Dumnezeu şi au săvârşit poruncile Lui. Deci arătat este că, luând aminte la cuvintele cele mai sus-zise, le-au şi împlinit întocmai.

Dar acum să nu iei pricină omule, cu arătate dovezi, zicând cu greşeală: „Prost sunt şi fără de ştiinţă; cum, dar, pot să fac poruncile Domnului?” Iată că s-a arătat ţie acum în ce fel vei plăcea lui Dumnezeu şi să nu mai zici: „Nu pot”, căci de vei voi, împreună cu aceştia, te vei apropia de Stăpânul, ca David, zicând: „Bunătate şi învăţătură şi cunoştinţă mă învaţă, căci poruncilor Tale am crezut”. Şi iarăşi: „Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu”. Şi încă: „Ajută-mi, şi mă voi mântui şi voi cugeta la îndreptările Tale pururea”. Pentru că tot cel ce cere va lua, şi cel ce caută află, şi celuia ce bate i se va deschide.

Să nu zici iarăşi: „În lume sunt şi cu grijile lumeşti legat sunt şi nu pot să fac toate poruncile Domnului”. De vei voi acum ca desăvârşit să le faci pe ele şi să te lepezi de lume şi să-ţi iei crucea ta ca să mergi în urma Domnului Tău, lucru care mai bun îţi este ţie decât toate, apoi eşti liber să o faci. Iar de nu poţi să faci aceasta, apoi, şi în lume fiind, sileşte-te să placi lui Dumnezeu; căci se poate, şi în lume fiind, ca cineva să facă poruncile lui Dumnezeu, pentru că multe chipuri de pocăinţă şi de mântuire a oamenilor sunt.

Într-o rânduială de viaţă este fiecare, iar de va voi să se nevoiască, să gândească tare, în mintea sa, că sfinţii cei vechi, în lume fiind, împreună cu femeile şi cu copiii petrecând şi în bogăţie şi în case mari fiind, alţii încă stăpânind şi popoare întregi, care li se încredinţaseră de la Dumnezeu, şi durere multă şi grijă de lucrurile cele pământeşti având, au plăcut şi lui Dumnezeu întru toate, precum au fost Avraam, Isaac şi Iacov, David şi Iosif şi Iov. Aceştia toţi au fost în lume, trăitori împreună cu femeile. Dar, şi aşa, toate poruncile Domnului le-au făcut.

Dumnezeului nostru slavă!

Sfântul ierarh Ghenadie, patriarhul Constantinopolului

(Proloagele, volumul I, Editura Bunavestire, p. 515)

Madeea Axinciuc - Ierusalim. Visul - Melchisedec şi Noul Ierusalim

Despre Melchisedec se vorbeşte puţin şi tainic în textul biblic. Numele îi este menţionat de trei ori în Biblia ebraică, respectiv în Vechiul Testament, în trei versete diferite (două în Geneză şi unul în Psalmi). El se înfăţişează, neaşteptat şi misterios, ca „rege al Salemului“ şi „preot al Dumnezeului Celui Prea Înalt“.

Salemul (ebr. Shalem) a fost interpretat ca făcând referire la Ierusalim, una dintre etimologiile posibile ale numelui cetăţii (ebr. Yerushalayim) fiind Yir Shalem, Cetatea Salemului, adică Cetatea Păcii (de la aceeaşi rădăcină ebraică, sh.l.m., precum shalom, „pace“). Dacă aşa stau lucrurile, prima menţiune a Cetăţii Ierusalimului în text este legată de prezenţa marelui Preot Melchisedec, deopotrivă conducător spiritual şi politic al Cetăţii. Mai multe nu ni se spun.

Aflăm însă că Melchisedec este „preot al Dumnezeului Celui Prea Înalt“ cu mult înaintea instituirii preoţiei, ceea ce se va întâmpla, urmând tradiţia textuală, târziu, prin mijlocirea lui Moise.

Primul mare preot, uns după rânduiala descoperită prin revelaţie lui Moise, este, ştim cu toţii, Aaron.

Cine este atunci Melchisedec, „preot al Dumnezeului Celui Prea Înalt“, înaintea instituirii preoţiei şi „rege al Salemului“, înaintea atestării Cetăţii Ierusalimului ca atare?

Iată cum ne este prezentat în Geneză (14:18-19): ***Melchisedec, regele Salemului, a adus pâine şi vin: el era preot al Dumnezeului Celui Prea Înalt. / Melchisedec a binecuvântat pe Avram, şi a zis: „Binecuvântat să fie Avram de Dumnezeul Cel Prea Înalt, Ziditorul cerului şi al pământului.***

Melchisedec nu este un preot oarecare: vedem că patriarhul Avram însuşi îl recunoaşte ca mare Preot, primeşte binecuvântarea lui şi îi dă zeciuială (Gen. 14:20), prefigurând rânduiala de la Templul din Ierusalim.

Cea de-a treia ocurenţă a numelui lui Melchisedec apare în Psalmi, de data aceasta într-un context pregnant mesianic: Domnul a jurat şi nu-I va părea rău: ***„Tu eşti preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec“. (Ps. 110:4)***

Înţelegem astfel că Melchisedec întruchipează preoţia veşnică pe linia căreia va veni Mesia, înainte şi mai presus de instituţia preoţiei rânduite prin descendenţa levitică, pe linia lui Aaron.

Avem aici mărturia unei semnficaţii înalte şi edificatoare cu privire la menirea Ierusalimului. Locul păcii, ca armonie dintre cer şi pământ, nu este altceva decât locul prezenţei divine. Marele Preot întruchipează, printr-o mijlocire tainică, această prezenţă. El uneşte cerul cu pământul. Melchisedec ne vorbeşte despre acel Ierusalim, Ierusalimul etern, aflat dincolo de timp, nepieritor şi stând chezăşie pentru legătura noastră cu cerul. Acest Ierusalim coboară până la noi în instanţierile vremelnice, pieritoare, ale Ierusalimului pământesc, şi este aşteptat să revină, din alt timp şi pentru totdeauna, în perspectiva mesianică.

De aceea, Isaia (cap. 6) şi Iezechiel (cap. 1 şi 10) Îl descriu pe Domnul şezând pe tron, în Templul Lui, ca imagine, pentru noi, a Ierusalimului ceresc.

Visul lui Iacov

Unirea cerului cu pământul prin prezenţa Domnului în Templul din Ierusalim a fost prefigurată de Iacov, nepotul patriarhului Avram: Şi a visat o scară rezemată de

pământ, al cărei vârf ajungea până la cer. Îngerii lui Dumnezeu se suiau şi se pogorau pe scara aceea. /Şi Domnul stătea deasupra ei, şi zicea: „Eu sunt Domnul, Dumnezeul tatălui tău Avraam şi Dumnezeul lui Isaac“. (Gen. 28:12-13)

Când se trezeşte, Iacov înţelege că se află într-un spaţiu al prezenţei Domnului, prezenţă ilustrată grăitor în vis prin imaginea scării ce uneşte tainic toate treptele existenţei: I-a fost frică, şi a zis: „Cât de înfricoşat este locul acesta! Aici este casa lui Dumnezeu, aici este poarta cerurilor!“ / Şi Iacov s-a sculat dis de dimineaţă, a luat piatra pe care o pusese căpătâi, a pus-o ca stâlp de aducere aminte şi a turnat untdelemn pe vârful ei. / A dat locului acestuia numele Betel […]. (Gen. 28:17-19)

Betel în limba ebraică înseamnă „Casa (beit) lui Dumnezeu (El)“. Cu acelaşi termen va fi desemnat mai târziu Templul (bait) din Ierusalim. Stâlpul de aducere aminte nu este altceva decât reificarea, printr-o corespondenţă liturgică, a scării din vis, iar untdelemnul turnat înfăţişează prezenţa Domnului care „stătea deasupra ei“.

Mai mult, Iacov anunţă explicit instituţia Templului, legând naşterea ei de relaţia personală pe care o va avea cu Domnul: […] „Dacă va fi Dumnezeu cu mine şi mă va păzi în timpul călătoriei pe care o fac, dacă-mi va da pâine să mănânc şi haine să mă îmbrac, / şi dacă mă voi întoarce în pace în casa tatălui meu, atunci Domnul va fi Dumnezeul meu; / piatra aceasta, pe care am pus-o ca stâlp de aducere aminte va fi casa lui Dumnezeu şi Îţi voi da a zecea parte din tot ce-mi vei da“. (Gen. 28:20-22)

Reiese că instituirea Templului şi, în general, orice reificare întruchipând vizibil, în exterior, parcurgerea treptelor interioare sunt intrinsec legate (şi condiţionate) de fluiditatea relaţiei personale cu divinul. Împlinirea acestei legături la nivel comunitar prin construirea Templului din Ierusalim prefigurează era mesianică, recuperând fragmentar, acolo unde divinul este instanţiat, părţi din lume. Coborârea divinului în exterioritatea vizibilă şi, deci, reperabilă spaţio-temporal se împlineşte pe ultima treaptă, în perspectiva mesianică, prin transfigurarea trupului însuşi, fără rest, după cum prefigurează grăitor exemplul lui Ilie luat la cer cu trupul.

În această lumină, prezenţa lui Melchisedec reaşază istoria fragmentată a întâmplărilor şi instituirilor ulterioare sub semnul mai înalt al Ierusalimului etern pe care îl întrupează.

Noul Ierusalim

Recuperarea dimensiunii spaţio-temporale prin coborârea prezenţei divine la nivelul tuturor manifestărilor şi registrelor de existenţă echivalează cu o interiorizare a treptelor: lumea şi trupul nu ne mai rămân „în afară“, ci toate se reunesc în virtutea principiului divin care le dă fiinţă. Astfel, Templul Domnului şi, în consecinţă, Ierusalimul ca sălaş al prezenţei divine vor fi resemnificate la alt nivel în perspectiva mesianică: noul Ierusalim, în cheia explicită a textelor profetice, nu este de aici, neputând fi localizat într-un spaţiu geografic anume, iar trupul devine Templul prezenţei divine. Melchisedec stă mărturie, dincolo de timp, pentru acestea: Templul marelui Preot este însuşi trupul său, iar Cetatea Păcii, Ierusalimul, este însăşi Pacea (Salemul). De aceea, el „scoate“ (ebr. hotzi, „face să iasă“) pâine şi vin (în traducere se preferă îndeobşte varianta mai puţin problematică: „aduce“).

Pe linie creştină, trupul lui Hristos este Templul (Ioan 2:20-21), Hristos fiind „preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec“ (Evrei 6:20, 7:17, 7:21).

Veşnicia preoţiei lui Melchisedec, dincolo de toate circumstanţierile de ordin spaţio-temporal, este explicitată în Noul Testament astfel: În adevăr, Melchisedec acesta, regele Salemului, preot al Dumnezeului Prea Înalt, […] care, după însemnarea numelui său, este întâi „Rege al neprihănirii“, apoi şi „Rege al Salemului“, adică „Rege al păcii“; / fără tată, fără mamă, fără spiţă de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii - dar care a fost asemănat cu Fiul lui Dumnezeu - rămâne preot în veac. (Evrei 7:1-3)

Noul Ierusalim, cetatea eternă, va aduce cu ea prezenţa deplină a Domnului, după cuvintele profetului Iezechiel: Şi din ziua aceea, numele cetăţii va fi: „Domnul este aici!“ (Iez. 48:35)

Iar trupurile celor drepţi vor fi Templul Domnului: Pe cel ce va birui, îl voi face un stâlp în Templul Dumnezeului Meu, şi nu va mai ieşi afară din el. Voi scrie pe el Numele Dumnezeului Meu şi numele cetăţii Dumnezeului Meu, noul Ierusalim, care are să se pogoare din cer de la Dumnezeul Meu, şi Numele Meu cel nou. (Apoc. 3:12)

În hasidism, se accentuează faptul că tadik-ul - lit. „omul drept/ neprihănit“, cu referire la omul desăvârşit spiritual - este stâlpul lumii: „[…] «Există un stâlp în lume şi i se spune tadik», pentru că tadik este unul, din pricina numelui unirii prin care se uneşte cu toate treptele care sunt de la pământ la cer, adică de la materialitate, care este aspectul lui Tav, capătul de jos al treptelor, până la cer, care este treapta supremă, aspectul lui Alef […]. Iată de ce i se spune tadik, temelia

lumii: căci lumea este ca un edificiu care se înalţă pe temelia lui.“ (R. Menahem Nahum, Meor Einayim, apud M. Idel, Ascensiuni la cer în mistica evreiască, p. 261).

De altfel, numele ebraic al lui Melchisedec este Malkitedek: „regele meu [malki] este dreptate(a)/ neprihănire(a) [tedek]“.

Madeea Axinciuc este profesor de Studii Iudaice la Universitatea din Bucureşti.

Apărut în Dilema veche, nr. 702, 3-9 august 2017

Peştera lui Melchisedec

Şi când se întorcea Avraam, după înfrângerea lui Kedarlaomer şi a regilor uniţi cu acela, i-a ieşit înainte regele Sodomei în valea Şave, care astăzi se cheamă Valea Regilor. Iar Melchisedec, regele Salemului, i-a adus pâine şi vin. Melchisedec acesta era preotul Dumnezeului Celui Preaînalt. Şi a binecuvântat Melchisedec pe Avraam şi a zis: „Binecuvântat să fie Avraam de Dumnezeul Cel Preaînalt, Zidi-torul cerului şi al pământului". (Facerea 14, 17 - 19)

Căci acest Melchisedec, rege al Salemului, preot al lui Dumnezeu Cel Preaînalt, care a întâmpinat pe Avraam pe când se întorcea de la întorcea de la nimicirea regilor şi l-a binecuvântat, căruia Avraam i-a dat şi zeciuială din toate, se tâlcuieşte mai întâi: ***rege al dreptăţii, apoi şi rege al Salemului, adică rege al păcii, fără tată, fără mamă, fără spiţă de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii, ci, asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu, el rămâne preot pururea. (Evrei 7, 1-3)***

Aşadar Melchisedec, în care Sfântul apostol Pavel vede prefigurarea lui Iisus Hristos, este unul dintre cele mai cunoscute personaje biblice, cumulând atributele regalităţii şi sacerdoţiului. El este rege al Salemului, adică al Ierusalimului, iar pâinea şi vinul oferite lui Avraam preînchipuie însăşi Taina Sfintei Euharistii.

Deşi Sfânta Scriptură a Vechiului Testament nu face decât să ne confirme existenţa lui Melchisedec, fără a mai spune altceva despre el, în scrierile Sfântului Atanasie cel mare, arhiepiscopul Alexandriei, găsim detaliată întreaga lui viaţă.

Astfel, în hotarele Palestinei, în cetatea Salim, ar fi trăit o împărătească numită tot Salim, ca şi cetatea. Aceasta a avut un fiu Salaad, care a avut şi el un fiu pe care l-a numit Melhi. Acest Melhi a luat de soţie pe o mătuşă a sa, pe nume tot Salim, cu care a avut doi fii. Unul dintre a fost Melchisedec.

Într-una din zile Melchisedec a fost trimis de tatăl său Melhi, care era închinător la idoli, să-i aducă şapte viţei din cireadă pentru jertfă. Pe drumul către cireada vitelor, ridicându-şi ochii spre cer, tânărul Melchisedec gândea: „Acela care a făcut aceste luminoase şi înfrumuseţate zidiri şi se află dincolo de ele, mai sus şi mai înalt, Acela este singurul Dumnezeu adevărat şi Domn a toate, nestricat, nevăzut şi nemuritor“.

Şi s-a întors neaducând nimic tatălui său. Mânios de neascultarea lui, Melhi a hotărât jertfirea chiar a unuia dintre fiii săi, dar sorţii nu au picat pe Melchisedec, ci pe fratele lui.

Urmând pildei împăratului, şi alţi părinţi şi-au pregătit copiii pentru jertfă, adunându-se atunci ca la cinci sute de suflete şi nenumărate dobitoace.

Nesuferind cruzimea şi păgânătatea părinţilor săi şi a poporului, în chiar ziua rânduită praznicului idolesc, Melchisedec s-a rugat lui Dumnezeu să deschidă pământul şi să înghită nelegiuita adunare. Şi chiar în acel ceas aşa s-a şi întâmplat.

Cuprins de spaimă, Melchisedec a fugit şi s-a ascuns în pădurile de pe Muntele Tabor. Acolo primul pustnic din istoria umanităţii a stat vreme de şapte ani, hrănindu-se numai cu ce găsea prin pădure şi potolindu-şi setea cu roua dimineţii.

După cei şapte ani de aspră nevoinţă, Melchisedec l-a întâmpinat şi binecuvântat pe Avraam, aşa cum ne înfăţişează episodul biblic.

Pe Muntele Tabor, puţin mai jos de locul Schimbării la Faţă a Mântuitorului, se găseşte peştera în care Melchisedec s-a adăpostit în vremea petrecerii sale pustniceşti, peşteră numită „a lui Melchisedec“. În această peşteră este amenajată astăzi o mică Biserică.

Revista: Lumea Credintei, anul IV, nr. 10 (39) Octombrie 2006

Icoane

Fragment de fresca din biserica Sfântul Ioan Zlataustul (Gură de Aur)1577, reclădită în 1724, aflată astăzi în pericol de prăbuşire din cauza proiectului dezastruos de exploatare a sării din zona Ocnele Mari, Vâlcea.

HOLY
RIGHTEOUS
MELCHI~
ZEDEK

RT.
ME
LCHEZ
EDEK
KING of SALEM

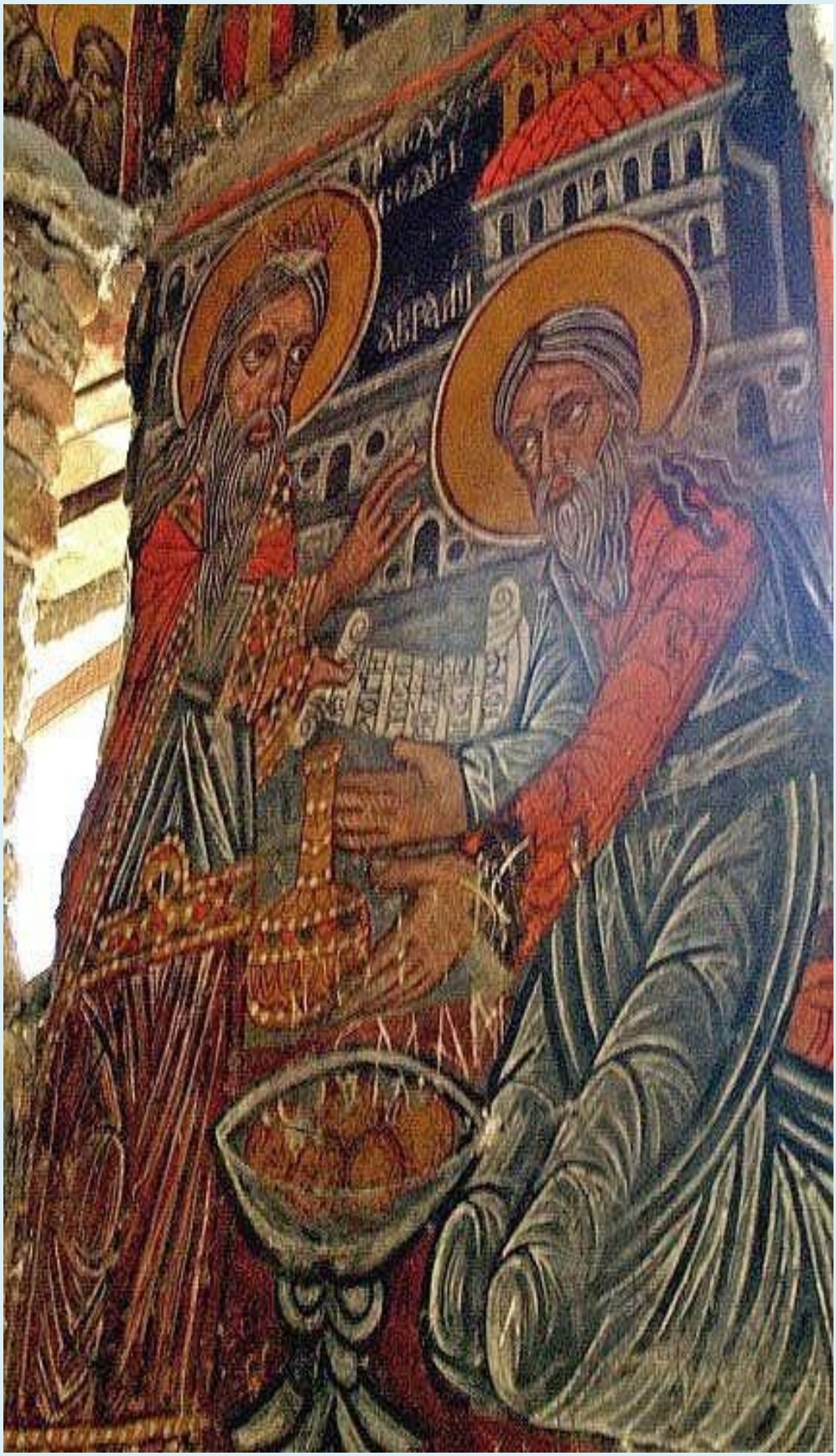

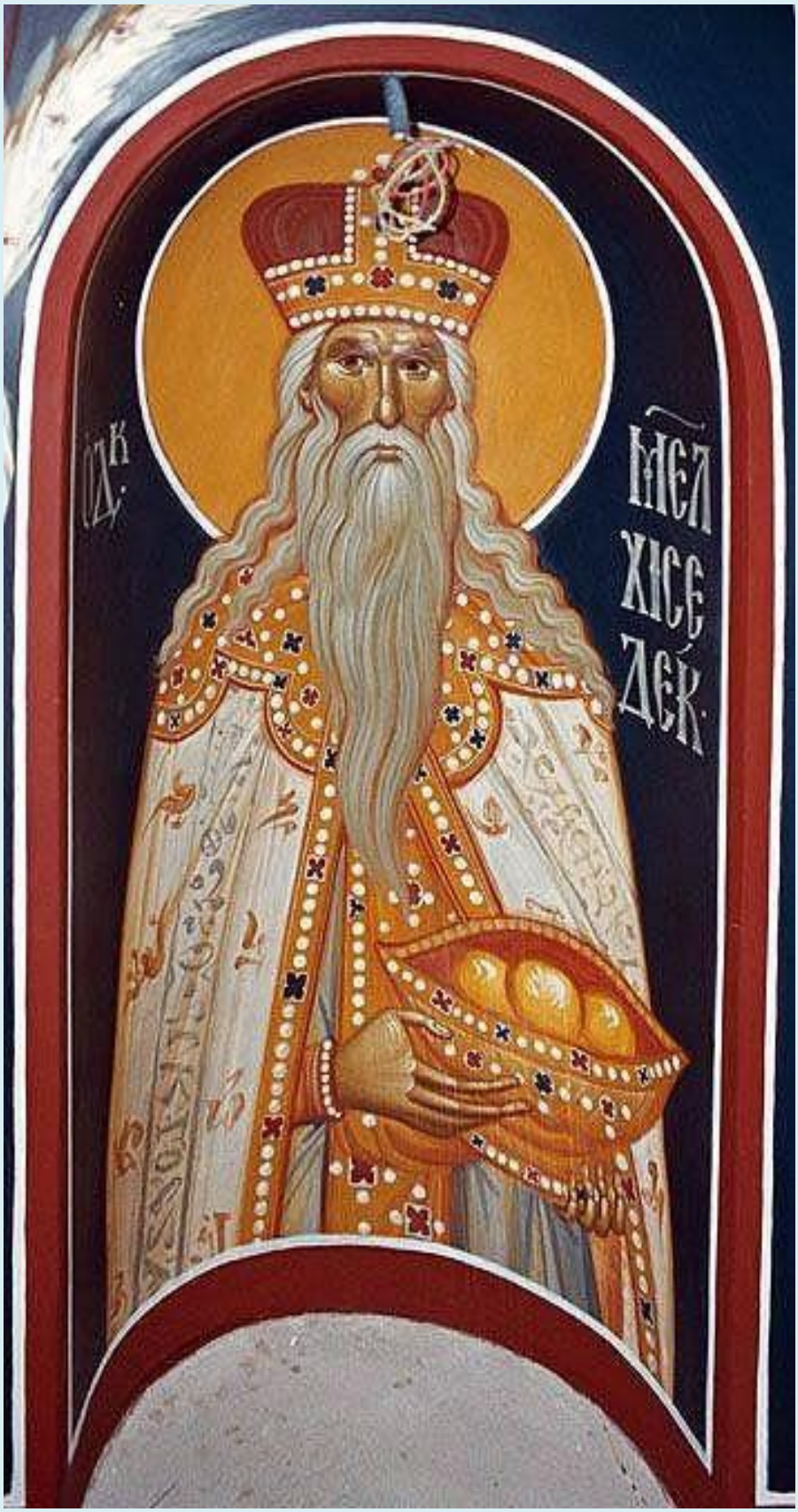
ΜΕΛ
ΧΙϹЄ
ΔЄК

ДРЕПТУЛ
МЕЛХИСЕДЕК
© Alexandra Sârb 2013

SAINT
MELCHIZIDEK
KING
OF SALEM

SAINT
MELCHI
ZEDEK
PRIEST AND
KING OF
SALEM

ΜΕΛ
ΧΙΣΕ
ΔΕΚ
ΧΘΙΡΑ.ΣΑΝΤΗ
2015

ابراهيم يقدم الخبز والخمر
إلى الكاهن ملكيصادق

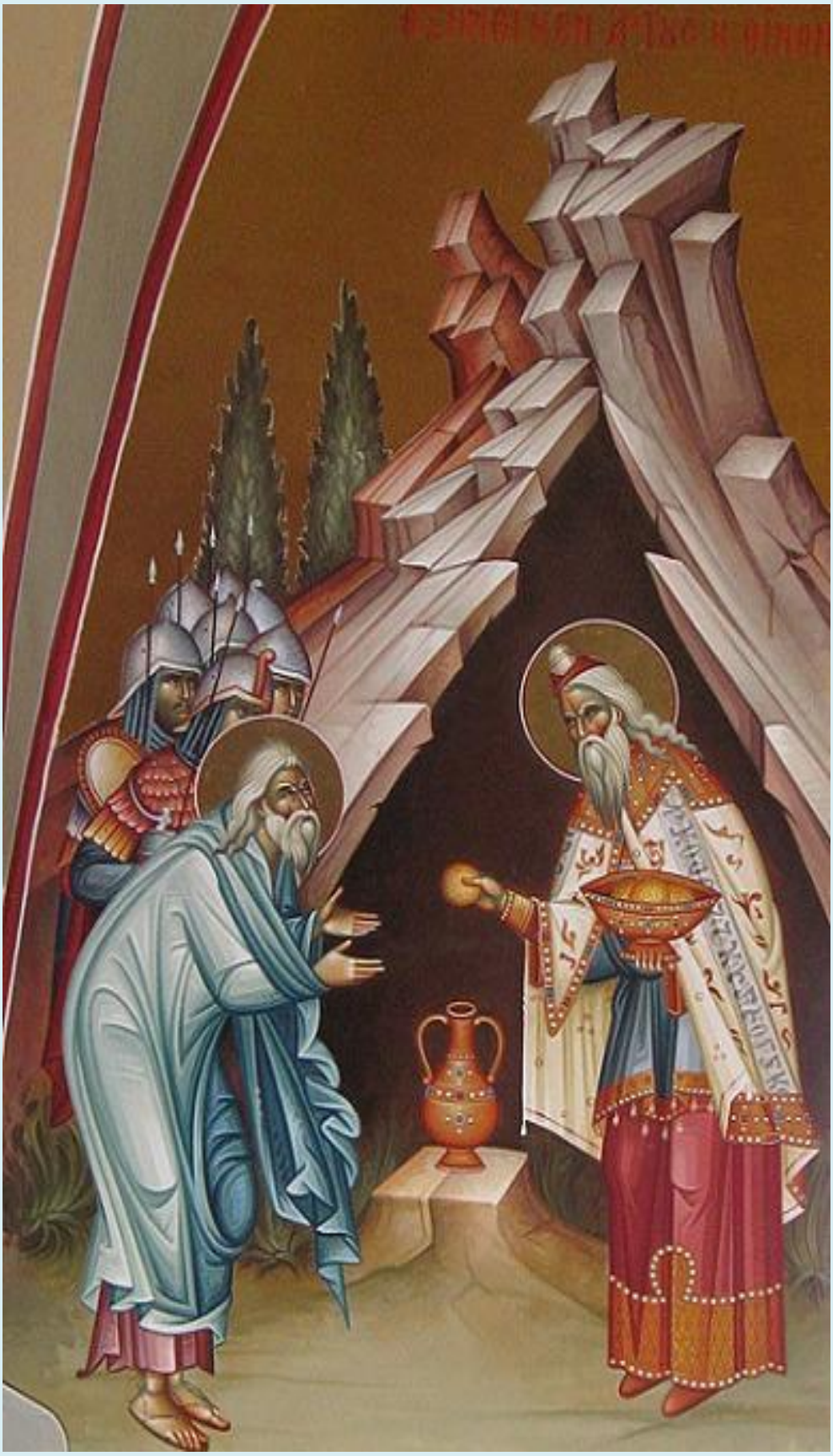

Melchisedec, regele Salemului, a adus pâine şi vin: el era preot al Dumnezeului celui PreaÎnalt. /Melchisedec a binecuvântat pe Avram, şi a zis: „Binecuvântat să fie Avram de Dumnezeul cel PreaÎnalt, Ziditorul cerului şi al pământului.